

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostního managementu

Katedra krizového řízení

**Úloha Správy státních hmotných rezerv
v krizových situacích**

Bakalářská práce

The role of Administration of State Material Reserves in Crisis Situations

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

Mgr. Oldřich Luža

AUTOR PRÁCE

Tereza Ducháčková

Praha

2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Čenkovicích, dne 2. 3. 2022.

Tereza DUCHÁČKOVÁ

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá úlohou Správy státních hmotných rezerv v krizových situacích, jakožto ústředního orgánu státní správy v této oblasti. První část práce je zaměřena teoreticky, přičemž jsou zde vymezeny základní pojmy důležité pro toto téma a rozebrána hospodářská opatření pro krizové stavy včetně podstatných právních předpisů. Kapitola Správa státních hmotných rezerv se věnuje jejímu rozboru, významu, úloze a dělení státních hmotných rezerv. V dalších částech je práce zaměřena na použití státních hmotných rezerv i za jiných okolností než jsou krizové situace. Jsou zde uvedeny příklady z praxe, poznatky získané z otázek položených vedoucímu odboru krizového řízení Pardubického kraje a ty jsou následně porovnány s popsanou teorií.

KLÍČOVÁ SLOVA

Správa státních hmotných rezerv * hospodářská opatření pro krizové stavy * krizová situace * hmotné rezervy * mobilizační rezervy * pohotovostní zásoby * zásoby pro humanitární pomoc

ANNOTATION

The bachelor thesis deals with the role of Administration of State Material Reserves in crisis situations as a central state administration body in this area. The first part of the work is focused on theory, while defining the basic concepts important for this topic, describes the economic measures for crisis situations, including significant legislation. The chapter of Administration of State Material Reserves deals with its analysis, significance, role and division of state material reserves. In the following sections, the work focuses on the use of state material reserves in circumstances other than crisis situations. There are examples from practice, findings obtained from questions posed to the head of the crisis management department of the Pardubice region and after that they are compared with the described theory.

KEYWORDS

Administration of State Material Reserves * Economic measures for crisis situations * crisis situation * material reserves * mobilization reserves * emergency reserves * humanitarian aid supplies

OBSAH

ÚVOD.....	7
1. ZÁKLADNÍ POJMY	8
2. AKTUÁLNÍ STAV HOSPODÁŘSKÝCH OPATŘENÍ PRO KRIZOVÉ STAVY	11
2.1 PRÁVNÍ ÚPRAVA.....	11
2.2 VÝZNAM HOSPODÁŘSKÝCH OPATŘENÍ PRO KRIZOVÉ STAVY.....	16
2.3 DĚLENÍ HOSPODÁŘSKÝCH OPATŘENÍ PRO KRIZOVÉ STAVY	17
2.3.1 <i>Systém nouzového hospodářství</i>	17
2.3.2 <i>Systém hospodářské mobilizace</i>	18
2.3.3 <i>Výstavba a údržba infrastruktury</i>	19
2.3.4 <i>Regulační opatření</i>	19
2.3.5 <i>Použití státních hmotných rezerv</i>	20
3. SPRÁVA STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV	21
3.1 VÝZNAM A ÚLOHA.....	21
3.2 ORGANIZACE	23
3.3 PŮSOBNOST	23
3.3.1 <i>Působnost v hospodářských opatření pro krizové stavy</i>	24
3.3.2 <i>Působnost v logistice státních hmotných rezerv</i>	26
3.3.3 <i>Působnost v ropné bezpečnosti</i>	27
3.4 PLÁNOVACÍ ČINNOST	28
3.5 SYSTÉM STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV.....	30
3.5.1 <i>Hmotné rezervy</i>	31
3.5.2 <i>Mobilizační rezervy</i>	33
3.5.3 <i>Pohotovostní zásoby</i>	33
3.5.4 <i>Zásoby pro humanitární pomoc</i>	34
4. POUŽITÍ STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV MIMO KRIZOVÉ SITUACE	36
4.1 PODLE ZÁKONA O PŮSOBNOSTI SPRÁVY STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV	36

4.2	PODLE ZÁKONA O MAJETKU ČESKÉ REPUBLIKY A JEJÍM VYSTUPOVÁNÍM V PRÁVNÍCH VZTAZÍCH	37
5.	KONKRÉTNÍ PŘÍKLADY.....	38
5.1	CVIČENÍ SPRÁVY STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV	38
5.2	PANDEMIE COVID-19	40
5.2.1	<i>Pardubický kraj.....</i>	<i>44</i>
5.2.2	<i>Zhodnocení</i>	<i>45</i>
5.3	TORNÁDO NA MORAVĚ	46
5.4	HUMANITÁRNÍ POMOC DO ZAHRANIČÍ	48
	ZÁVĚR.....	50
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	52
	PŘÍLOHY PRÁCE.....	59

ÚVOD

Bezpečnost je v dnešní době jednou z největších priorit na světě. Potřeba bezpečnosti začíná u jednotlivých osob, států a končí u mezinárodní a globální bezpečnosti. Hrozeb je ale nespočet a následky jejich projevu se objevují v nejrůznějších oblastech, jak například v přímém ohrožení životů, v materiálních škodách, tak třeba i v ekonomice. Každý stát dělá pro svou bezpečnost a bezpečnost svých obyvatel maximum, přičemž k tomu využívá různých prostředků a existence Správy státních hmotných rezerv je v České republice jedním z nich.

Ať už se jedná o vznik krizových situací nebo mimořádných událostí, nejednou je v těchto případech potřeba rychlé materiální pomoci, která náhle chybí. Pomoc potřebují jak zasahující složky, tak ohrožení nebo zasažení obyvatelé. Zároveň je ale nutné připravovat se na tyto situace předem, vzdělávat odpovědné osoby, neustále zdokonalovat celý systém a aktualizovat poznatky. Správa státních hmotných rezerv je v tomto ohledu dle mého názoru nezastupitelným orgánem, jejíž činnost ale není tolik viditelná.

Cílem mé bakalářské práce je popsat činnost Správy státních hmotných rezerv a upozornit na její důležitost nejen v krizových situacích. Zároveň bych chtěla rozebrat její fungování v rámci hospodářských opatření pro krizové stavy a jejich dalších působnostech, a porovnat, zda se teoretické postupy rozebrané v prvních částech shodují s praktickými příklady zmíněných v závěrečných kapitolách. Dalším souvisejícím cílem je upozornit na případné nedostatky a navrhnout jejich odstranění. Nejprve jsem postupovala na základě práce s právními předpisy, byla použita popisná metoda, metoda analýzy této problematiky, komparace a strukturální rozhovor.

1. ZÁKLADNÍ POJMY

V úvodní kapitole bakalářské práce jsou nejprve charakterizovány základní pojmy v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy, státních hmotných rezerv a krizového managementu pro pochopení celé problematiky a snazší orientaci v dalších částech práce.

Mimořádná událost

Za mimořádnou událost se dá obecně považovat situace, která vznikla v důsledku živelní pohromy, havárie, nezákonnou činností, ohrožením kritické infrastruktury, nálezami, ohrožením vnitřní bezpečnosti a ekonomiky a kterou orgány a složky bezpečnostního systému řeší obvyklým způsobem podle zvláštních právních předpisů.¹

Z hlediska integrovaného záchranného systému je tento pojem popisován jako „škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.“²

Krizová situace

Krizovou situací se rozumí „mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu.“³

Od mimořádné události se liší tím, že ji již nelze zabránit běžnými činnostmi a řešit ji konvenčním způsobem.

Hospodářská opatření pro krizové stavy

Tento pojem vykládá zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy (dále jen „HOPKS“), který HOPKS charakterizuje jako „organizační, materiální nebo finanční opatření přijímané správním úřadem v krizových stavech pro

¹ MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu*. MVČR, 2016., str. 40.

² Tamtéž str. 40.

³ Tamtéž, str. 34.

zabezpečení nezbytné dodávky výrobků, prací a služeb, bez níž nelze zajistit překonání krizových stavů“.⁴

Nezbytná dodávka

Nezbytnou dodávkou se rozumí výrobek, práce a služba, bez které nelze zajistit překonání krizových stavů. Je určena pro uspokojení základních životních potřeb obyvatelstva, pro podporu činnosti ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů, havarijních služeb, zdravotnické záchranné služby a pro podporu výkonu státní správy, bez níž není možné zajistit překonání krizových stavů.⁵ Hrazena je orgánem krizového řízení, který o ni rozhodl.

Plán nezbytných dodávek

Plán nezbytných dodávek tvoří samostatnou část krizového plánu, která obsahuje seznam požadovaných nezbytných dodávek, seznam nezajištěných nezbytných dodávek a přehled dodavatelů. Plán zpracovává správní úřad v systému nouzového hospodářství.⁶ Aby vše mohlo probíhat bez větších prodlení a problémů, je nutné vědět, kde je jaká nezbytná dodávka k dispozici, a předem zajistit její účinné využití. Jelikož skladování by bylo nákladné a ekonomicky nevýhodné, je důležité získat přehled o použitelných zdrojích ve vlastnictví majitelů, které bude možné využít pro řešení případné krizové situace.

Mobilizační dodávka

Mobilizační dodávkou je nezbytná dodávka pro podporu ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů uskutečňovaná po vyhlášení stavu ohrožení státu a válečného stavu (krizových stavů vojenského charakteru).⁷ Hradí ji objednatel mobilizační dodávky.

⁴ Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů. § 2 odst. 1 písm. a).

⁵ MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu*. MVČR, 2016., str. 46.

⁶ Tamtéž str. 60.

⁷ Tamtéž, str. 41.

Plán hospodářské mobilizace

Je jím samostatná součást krizové dokumentace zpracovaná ústředním správním úřadem, tedy objednatelem mobilizační dodávky, do jehož působnosti patří řízení ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů v systému hospodářské mobilizace. Obsahuje přehled mobilizačních dodávek a jejich dodavatelů a je určen pro využití za krizových stavů vojenského charakteru.⁸

Subjekt hospodářské mobilizace

Rozumí se tím podnikatel, který se zavázal za stavu ohrožení státu a válečného stavu dodávat výrobky, práce nebo služby nezbytné pro zajištění ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů a byl jím jmenován předsedou Správy státních hmotných rezerv.⁹

Věcné zdroje

Věcné zdroje představují materiální podporu pro řešení mimořádných a krizových situací a zahrnují:

- a) věcné prostředky – movité nebo nemovité věci nebo poskytované služby, pokud tyto věci nebo služby lze využít při řešení krizové situace,
- b) nezbytné dodávky,
- c) státní hmotné rezervy.¹⁰

⁸ MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu*. MVČR, 2016., str. 60.

⁹ Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky. § 2 odst. 7.

¹⁰ MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu*. MVČR, 2016., str. 90.

2. AKTUÁLNÍ STAV HOSPODÁŘSKÝCH OPATŘENÍ PRO KRIZOVÉ STAVY

Jak již bylo zmiňováno výše, hospodářská opatření pro krizové stavy tvoří systém, ve kterém se uplatňují různé činnosti správních úřadů a ty by měly vést k řešení krizové situace. Tato kapitola obsahuje současný stav v České republice, který výrazně ovlivnily povodně v roce 1997, a teorii fungování celého systému, tedy jakými právními předpisy se řídí, jaký má význam a na jaké základní subsystémy se rozděluje.

2.1 Právní úprava

Asi nejdůležitějším základem celého systému je jeho právní úprava, bez které by nemohl fungovat. Zákonů souvisejících s touto problematikou je spousta, proto jsou zde vybrány ty nejpodstatnější z nich, kde jsou vyzdvihnuté zásadní oblasti, kterých se tyto zákony týkají a jsou pro toto téma stěžejní.

Prvním a právně nejsilnějším souborem právní úpravy z této oblasti jsou ústavní zákony. Nejdůležitějším z nich je **Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky**. S tímto legislativním dokumentem musí být v souladu všechny ostatní právní normy, je to tedy nejvyšší právní norma našeho právního řádu. S problematikou této bakalářské práce souvisí především článek 43, který řeší vyhlášení válečného stavu a plnění závazků z mezinárodních smluv o společné obraně proti napadení. Je zde uvedeno, že parlament rozhoduje o vyhlášení válečného stavu a také vyslovuje souhlas s vysláním ozbrojených sil mimo území ČR, nebo s pobytem ozbrojených sil jiných států na území ČR, což rozhoduje vláda.¹¹ Dalším dokumentem je **Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky**, který řeší oblast vnitřní i vnější bezpečnosti a vymezuje principy jejího zajišťování. V článku 3 ukládá povinnost státním orgánům, orgánům územních samosprávních celků a právníkům a fyzickým osobám podílet se na zajišťování bezpečnosti. Dále v článcích 5 a 6 upravuje nouzový stav a v článku 7 stav ohrožení státu (krizové stavy). Článkem 9 zřizuje

¹¹ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., *Ústava České republiky*.

Bezpečnostní radu státu, která má za úkol připravovat vládě návrhy opatření k zajišťování bezpečnosti ČR.¹²

Následující důležitý dokument z této oblasti je **Bezpečnostní strategie České republiky**. První verze byla vydána roku 1999, poté 2001, 2003, 2011 a nyní je v platnosti poslední novelizovaná verze ze dne 4. února 2015. Bezpečnostní strategie státu je základním koncepčním dokumentem bezpečnostní politiky ČR, jejíž principy formuluje, a který reaguje na aktuální hrozby přicházející z celého světa. Na základě těchto hrozeb a z nich plynoucích rizik pro ČR tento dokument definuje bezpečnostní zájmy státu, které dělí do tří skupin (životní, strategické a další významné). Dále identifikuje bezpečnostní prostředí, ve kterém se pohybujeme, a vymezuje přístupy k ochraně zmiňovaných bezpečnostních zájmů, včetně nástrojů pro jejich prosazování. Bezpečnostní strategie pojímá tedy bezpečnost velice komplexně a aktuálně.¹³

Dalším balíčkem z právní úpravy jsou důležité zákony týkající se hospodářských opatření pro krizové stavy. Jedním ze stěžejních je **zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)**. Zabývá se především přípravou a také řešením nevojenských krizových situací. Definuje zde jeden z krizových stavů, a to stav nebezpečí vyhlášený hejtmanem kraje. Krizový zákon stanovuje orgány krizového řízení, kde udává jejich úkoly v souvislosti s krizovými situacemi. Jako jeden z těchto orgánů zde vymezuje vládu a některá její oprávnění pro určitá omezení práv a svobod při vyhlášení nouzového stavu nebo stavu ohrožení státu. Zákon zřizuje bezpečnostní rady a krizové štáby krajů a obcí s rozšířenou působností jako poradní (pro přípravu krizových situací) a pracovní (pro řešení krizových situací) orgány. Je zde zakotvena i povinnost ministerstev a jiných správních úřadů, krajů, obcí a daných subjektů zpracovat krizový plán, který obsahuje postupy při řešení krizové situace. Dále se zákon zabývá také finančním zabezpečením krizových opatření na běžný rozpočtový rok i rezervou finančních prostředků na řešení krizových situací z rozpočtové kapitoly Všeobecná pokladní správa, kterou

¹² Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.

¹³ VLÁDA ČR. *Bezpečnostní strategie České republiky*. Praha: MZV ČR, 2015. ISBN 978-80-7441-005-5.

navrhuje Ministerstvo financí.¹⁴ **Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých zákonů** upravuje přípravu hospodářských opatření pro všechny krizové stavy a jejich přijetí po vyhlášení těchto krizových stavů. Problematiku HOPKS právně zakotvuje v bezpečnostním systému státu a nově přistupuje k materiálnímu zajištění řešení krizových situací tím, že se snaží co nejvíce využívat již vytvořených soukromých zdrojů pro zabezpečení nezbytné dodávky. V § 3 vymezuje, pro koho jsou hospodářská opatření pro krizové stavy určena. Dále stanovuje pravomoc a působnost vlády a správních úřadů, upravuje dva základní systémové přístupy a tři jejich podpůrné systémy, z kterých nejvíce rozebírá regulační opatření. Zákon se také zmiňuje o kontrole, řešení přestupků a stanovuje působnost Správy státních hmotných rezerv v oblasti HOPKS.¹⁵ Jako další v pořadí je **zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv**, který především definuje Správu státních hmotných rezerv (dále jen „Správa“), stanovuje její působnost jako ústředního orgánu státní správy v oblastech hospodářských opatření pro krizové stavy a státních hmotných rezerv a udává její organizaci. V § 3 je uvedeno, že Správa zabezpečuje financování hospodářských opatření pro krizové stavy a také činnosti spojené se státními hmotnými rezervami i jejich pořizování podle požadavků krizových plánů. V další části zákona jsou rozčleněny státní hmotné rezervy, a to na hmotné rezervy, mobilizační rezervy, pohotovostní zásoby a zásoby pro humanitární pomoc. Zákon také stanovuje způsoby a podmínky poskytování státních hmotných rezerv, udává, že jsou vlastnictvím státu, a vymezuje možnost ukládání pokut za neoprávněné použití majetku, k němuž má Správa právo hospodaření.¹⁶ V **Zákoně č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy, o řešení stavu ropné nouze (zákon o nouzových zásobách ropy)** je předmětem úpravy způsob vytváření, udržování a použití nouzových zásob ropy a ropných produktů, které jsou určeny pro zmírnění nebo překonání stavů nouze vzniklých z jejich nedostatku. Výši těchto zásob stanovuje nejméně na 90 dnů průměrného denního čistého dovozu referenčního roku. Uvádí, jak se skladují

¹⁴ Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).

¹⁵ Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých zákonů.

¹⁶ Zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv.

nouzové zásoby, ve vymezených pojmech definuje stav ropné nouze a v § 4 pak upravuje jeho vyhlášení, což je pravomocí vlády. Dále stanovuje opatření k omezení spotřeby ropy a ropných produktů, která jsou poté součástí nařízení vydaném vládou vyhlášujícím stav ropné nouze. Tímto zákonem je upravena také působnost Správy v oblasti nouzových zásob a hospodaření s nimi, kde ji mimo jiné ustanovuje jako jediným ústředním správcem zásob.¹⁷ **Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky** zejména stanovuje povinnosti státních orgánů, územních samosprávných celků a právnických a fyzických osob k zajišťování obrany před vnějším napadením a odpovědnost za porušení těchto povinností. Ukládá odpovědnost vládě za přípravu a zajišťování obrany státu a stanovuje její úkoly, úkoly ministerstev, jiných ústředních správních úřadů, České národní banky, krajských úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a obecních úřadů obcí v přenesené působnosti v rámci řízení a organizaci této obrany. Dále také zákon udává povinnosti právnických a fyzických osob při potřebě zajišťování obrany státu a vymezuje některé podstatné pojmy jako například pracovní povinnost, pracovní výpomoc, věcné prostředky nebo subjekt hospodářské mobilizace.¹⁸ Neméně důležitým zákonem je **zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky**. Předmětem jeho úpravy je postavení, úkoly a členění ozbrojených sil ČR, jejich řízení, příprava a vybavení vojenským materiálem. Do hlavních úkolů ozbrojených sil, jejichž součástí je armáda, Vojenská kancelář prezidenta republiky a Hradní stráž, patří v rámci řešení vojenských krizových situací obrana ČR proti vnějšmu napadení a plnění úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv. Mimo to lze ale armádu použít podle § 14 i v rámci nevojenského charakteru k plnění úkolů Policie České republiky, pokud síly a prostředky policie nebudou dostatečné k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti – toto ustanovení doplňuje a upřesňuje zákon o Policii České republiky (zákon č. 273/2008 Sb.). Dále lze armádu v tomto směru použít k záchranným pracím při pohromách, které ohrožují životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí, a likvidaci následků této pohromy, k odstranění jiného hrozícího nebezpečí za použití vojenské techniky nebo k zabezpečení letecké zdravotnické

¹⁷ Zákon č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy, o řešení stavu ropné nouze (zákon o nouzových zásobách ropy).

¹⁸ Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky.

dopravy.¹⁹ Nezbytným zákonem je také **zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů**. Ten se věnuje především ochraně obyvatelstva, vymezuje zde důležitý pojem integrovaný záchranný systém (dále jen „IZS“), jeho použití a složky (základní a ostatní), postavení a úkoly státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích. Stanovuje také organizaci záchranných a likvidačních prací v místě zásahu, kde jsou například vymezena práva velitele zásahu. Zákon ukládá práva a povinnosti taktéž právníkům a fyzickým osobám při mimořádných událostech a řeší finanční zabezpečení IZS, kde je zakotveno i vyčlenění a použití rezervy finančních prostředků z kapitoly státního rozpočtu Všeobecná pokladní správa.²⁰

Posledním blokem s nejnižší právní silou v této podkapitole jsou prováděcí předpisy. Zde je podstatné hlavně **nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení krizového zákona** (§ 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb.), které je důležité pro pracovníky krizového řízení a které upravuje oblast označování, evidence, manipulace a ukládání písemností, oblast obsahu činnosti a složení bezpečnostní rady a krizového štábu kraje a obce s rozšířenou působností a oblast náležitostí a způsobu zpracování krizového plánu a plánu krizové připravenosti.²¹ Jako poslední je uvedena **vyhláška Správy státních hmotných rezerv č. 498/2000 Sb., o plánování a provádění hospodářských opatření pro krizové stavy**, která stanovuje obsah a postupy zpracování jednotlivých plánovacích dokumentů, jakožto Plánu nezbytných dodávek, Plánu opatření hospodářské mobilizace a Plánu hospodářské mobilizace (v rámci posledních dvou také postup dodavatele a objednatele mobilizační dodávky při uplatnění požadavku na přípravu). Dále vyhláška určuje postup při vytváření pohotovostních zásob, údaje, které objednatel a dodavatel mobilizační dodávky poskytují příslušným správním úřadům a stanovuje kritéria výběru subjektu hospodářské mobilizace, postup při jeho jmenování a odvolání.²²

¹⁹ Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky.

²⁰ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

²¹ Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).

²² Vyhláška č. 498/2000 Sb., o plánování a provádění hospodářských opatření pro krizové stavy.

2.2 Význam hospodářských opatření pro krizové stavy

V dnešní době, vzhledem k vyspělosti většiny států světa, se v České republice zvyšuje riziko spíše nevojenských krizových situací, a pokud nastanou, je povinností státu udělat maximum pro jejich nejlepší možné zvládnutí. Jak vyplývá ze zákonné definice HOPKS, význam existence tohoto systému spočívá právě především ve snaze o zdárné překonání krizových stavů. HOPKS jsou určena:

- a) k uspokojení základních potřeb fyzických osob na území České republiky umožňující přežití krizových stavů bez těžké újmy na zdraví,
- b) pro podporu činnosti ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů, havarijních služeb a zdravotnické záchranné služby,
- c) pro podporu výkonu státní správy.²³

Pokud je to nutné, je třeba obstarat například evakuaci osob ze zasažených oblastí s využitím dopravy a logistiky, popřípadě do těchto oblastí dodat pitnou vodu nebo náhradní zdroje elektrické energie. Pro zdolání krizových situací je důležitá i činnost složek, které jsou na místě, a jejich podpora technickým vybavením nebo jinými materiálními zdroji.

Hospodářská opatření pro krizové stavy se přijímají také pro podporu výkonu státní správy, kde především Správa napomáhá ve správném postupu při realizaci systému, v době mimo krizové stavy vzdělává pracovníky územních samosprávných celků a po vyhlášení krizových stavů s nimi spolupracuje, komunikuje, přijímá například požadavky krajů na zajištění nezbytných dodávek, pokud je není schopen zajistit, a předává požadované pohotovostní zásoby nebo zásoby pro humanitární pomoc.

Systém HOPKS je tedy komplexním a propojeným systémem, sloužícím k zajištění potřebných zdrojů a materiální podpory pro řešení krizových situací. Je nástrojem hospodářské politiky státu a součástí bezpečnostního systému ČR, kde

²³ Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů. § 3 odst. 1.

je propojen se systémem krizového řízení, systémem zajišťování obrany a systémem řešení mimořádných událostí.²⁴

2.3 Dělení hospodářských opatření pro krizové stavy

Celý systém HOPKS tvoří 5 složek – jsou to dva základní a stěžejní systémové přístupy, tedy systém nouzového hospodářství a systém hospodářské mobilizace, a potom tři podpůrné systémy, a to výstavba a údržba infrastruktury, regulační opatření a použití státních hmotných rezerv.

Všechny tyto systémy se prolínají a doplňují, ale každý z nich má také svá specifika, používá se pro různé cílové skupiny a má důležitost v odlišných situacích.

V rámci krizového řízení systém HOPKS užívá dva základní principy krizového managementu:

- **Princip subsidiarity** – udává základní postup při řešení krizové situace tak, že krizová situace je primárně řešena orgánem krizového řízení na nejnižší úrovni. Až když tento orgán na zvládnutí krizové situace nestačí, zapojí se do řešení orgán krizového řízení vyššího stupně.
- **Princip kontinuity** – udává základní postup zabezpečení nezbytných dodávek tak, že jejich zajišťování je i v krizové situaci prováděno prvotně způsobem obvyklým v období mimo krizovou situaci. Až když toto zajišťování nedostačuje, je použito jiných zdrojů, které jsou vytvořeny speciálně pro tento účel (státní hmotné rezervy, pomoc z nepostižených regionů nebo ze zahraničí).²⁵

2.3.1 Systém nouzového hospodářství

Systém nouzového hospodářství je jedním ze základních stavebních kamenů HOPKS. Definici lze nalézt v zákoně o HOPKS v hlavě III, kde je uvedeno, že je určen k zabezpečení nezbytných dodávek pro uspokojení základních životních potřeb, podporu činnosti záchranných sborů, havarijních služeb, zdravotnické záchranné služby, Policie ČR a pro podporu výkonu státní správy (tedy pro všechny skupiny pro které je systém HOPKS určen) a zabezpečuje, aby

²⁴ TARČÁNI, Ondrej a kol. *Teorie a praxe krizového řízení I. 2.*, doplněné a upravené vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2015. ISBN 978-80-7251-435-9., str. 76-77.

²⁵ Tamtéž, str. 79.

nezbytné dodávky probíhaly způsobem obvyklým pro období mimo krizové stavy (uplatněn princip kontinuity).²⁶ Správní úřady zpracovávají plány nezbytných dodávek (dále jen „ND“). ND je zajišťována neadresným způsobem, systém tak zajišťuje pouze evidenci dostupných zdrojů, které se mohou využít.²⁷

Základním způsobem zabezpečení ND jsou zdroje ve vlastnictví podnikatelů, umožňuje tedy jejich efektivní využití. Pokud správní úřad ve svém správním obvodu nenalezne dodavatele nebo dodavatel nemůže ND zabezpečit, může zajistit ND požadavkem u správního úřadu vyššího stupně. Jestliže ani věcně příslušný ústřední správní úřad nemůže zajistit ND (nelze zajistit obvyklým způsobem), požádá Správu státních hmotných rezerv o vytvoření pohotovostních zásob v systému státních hmotných rezerv a ta požadavek zahrne do Plánu vytváření a udržování státních hmotných rezerv k zajištění bezpečnosti České republiky (dále jen „Plán vytváření a udržování státních hmotných rezerv“). Celý tento proces je graficky znázorněn v příloze č. 1. Součástí systému nouzového hospodářství jsou také zásoby pro humanitární pomoc.

2.3.2 Systém hospodářské mobilizace

Druhým zásadním systémem je systém hospodářské mobilizace. Jeho definice se dá opět dohledat v zákoně o HOPKS, kde se vyznačuje jako „organizační, materiální, personální a jiná opatření, kterými ústřední správní úřad zabezpečuje mobilizační dodávku pro potřeby ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostní sborů za stavu ohrožení státu a válečného stavu“.²⁸ Tento systém je založen na adresném způsobu zajišťování mobilizačních dodávek (dále jen „MD“), jelikož krizové stavy vojenského charakteru jsou závažnější situací a je třeba, aby byli dodavatelé ihned připraveni MD zajišťovat. Zabezpečuje se skrze objednatele, kterým je ústřední správní úřad k tomu určený (zpracovává plán hospodářské mobilizace) a skrze dodavatele, který uzavírá s objednatelem smlouvu a musí být schopen předmět dodat. Dodavatel zpracovává plán opatření hospodářské mobilizace, který obsahuje způsoby zajištění MD. Musí také

²⁶ Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů. § 10.

²⁷ TARČÁNI, Ondrej a kol. *Teorie a praxe krizového řízení I. 2.*, doplněné a upravené vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2015. ISBN 978-80-7251-435-9., str. 84.

²⁸ Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů. § 2 odst. 1 písm. d).

přednostně plnit MD a co nejdříve informovat objednatele, pokud by závazku nemohl dostát. Dodavatel může být jmenován subjektem hospodářské mobilizace rozhodnutím předsedy Správy státních hmotných rezerv, pokud splňuje dané podmínky, a následně mu z toho plynou určité výhody.

2.3.3 Výstavba a údržba infrastruktury

Výstavba a údržba infrastruktury slouží jako podpůrný systém dvou výše zmíněných. Tvoří ji movitý a nemovitý majetek sloužící k zabezpečení státních hmotných rezerv, čímž jsou:

- stavby pro účely HOPKS ve vlastnictví ČR, k nimž má příslušnost hospodařit správní úřad,
- stavby pro účely HOPKS ve vlastnictví právnických nebo podnikajících fyzických osob, k nimž má ČR zřízeno věcné břemeno,
- technické zabezpečení těchto staveb,
- technologické vybavení těchto staveb,
- pozemní komunikace, dráhy, přístavy a letiště sloužící pro dopravní obsluhu.²⁹

Konkrétně jsou infrastrukturou závody Správy státních hmotných rezerv, sklady a skladové areály v hospodaření Správy, nádrže pro skladování hmotných rezerv ropy a ropných produktů a obilní sila.³⁰

2.3.4 Regulační opatření

Regulační opatření jsou význačným nástrojem HOPKS a krajním prostředkem k zajištění rozdělování dostupných zdrojů. V hlavě III zákona o HOPKS jsou ustanovena jako opatření sloužící ke snížení spotřeby nedostatkových surovin a výrobků a dodávek služeb nebo k usměrnění spotřeby a dodávek v souladu s krizovými plány v případech, kdy krizová situace nabývá takového rozsahu, že běžné ekonomické nástroje nejsou při zajišťování nezbytných dodávek dostatečně účinné. Regulační opatření v HOPKS se vážou pouze na vyhlášení krizového stavu, nařídít se dají, jen pokud požadované situace

²⁹ Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů. § 2 odst. 1 písm. j).

³⁰ TARČÁNI, Ondrej a kol. *Teorie a praxe krizového řízení I. 2.*, doplněné a upravené vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2015. ISBN 978-80-7251-435-9., str. 95.

není možno dosáhnout jinak, a to na nezbytně nutnou dobu. Zrušit se musí při zrušení krizového stavu, jestliže na něj nenavazuje další – v takovém případě je možné některá nařízení ponechat platná.³¹ Za přípravu regulačních opatření odpovídají ústřední správní úřady.

Regulační opatření mají také určité zásady, které vychází z principů práva. Předchází se tak jejich zneužívání. Příkladem je to zásada nezbytnosti, která již byla popsána výše, zásada kontrolní (povinnost správních úřadů kontrolovat ta regulační opatření, která vyhlásí) nebo zásada informační (vyhlášení rozhodnutí o nařízení regulačních opatření ve věstníku kraje, na úředních deskách a pomocí hromadných informačních prostředků).

Nařizovat regulační opatření smí starosta obce s rozšířenou působností, hejtman, vláda a guvernér České národní banky, přičemž rozsah jejich pravomocí je dán úrovní krizové situace.

Existují také regulační opatření podle různých jiných zákonů, jako například podle zákona o nouzových zásobách ropy, která ale nejsou spojena s regulačními opatřeními podle zákona o HOPKS a jejich vyhlášení nezávisí na vyhlášení krizového stavu.³²

2.3.5 Použití státních hmotných rezerv

Použití státních hmotných rezerv je pátou a velice podstatnou součástí HOPKS, která doplňuje všechny ostatní zmíněné. Zajišťuje materiální prostředky nezbytné za krizové situace všude tam, kde běžně vytvářené nejsou dostatečné, jak kvalitou a kvantitou, tak časovou dostupností. Doplňuje tedy systém nouzového hospodářství a systém hospodářské mobilizace. Tento systém bude podrobněji rozebrán v dalších částech práce.

³¹ Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů. § 20 odst. 1-3.

³² TARČÁNI, Ondrej a kol. *Teorie a praxe krizového řízení I. 2.*, doplněné a upravené vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2015. ISBN 978-80-7251-435-9., str. 92-94.

3. SPRÁVA STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV

Tato kapitola se věnuje Správě státních hmotných rezerv jako ústřednímu orgánu státní správy v oblastech HOPKS a státních hmotných rezerv. Správa byla zřízena zákonem č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy, ve znění pozdějších předpisů. Její působnost upravuje především zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv zmiňovaný v úvodních kapitolách práce. Činnost Správy je financována ze samostatné rozpočtové kapitoly 374 státního rozpočtu. Výdaje této kapitoly činily 2,75 mld. Kč pro rok 2021.³³

3.1 Význam a úloha

Správa státních hmotných rezerv je neodmyslitelnou součástí jak systému HOPKS, tak celého bezpečnostního systému ČR. Propojuje činnost Ministerstva vnitra a Ministerstva obrany tím, že koordinuje zabezpečení věcných zdrojů pro řešení vojenských i nevojenských krizových situací. Zároveň mohou být tyto prostředky použity i pro řešení mimořádných událostí. Její úloha ve všech těchto ohrožujících situacích je tedy nepostradatelná, jelikož zajišťuje pro stát jak vnější, tak vnitřní bezpečnost.

Cílem a záměrem je postarat se o určitou přeměnu, rozvoj a neustálé vylepšování systému HOPKS podle aktuálních potřeb státu, a to s ohledem na jeho možnosti při daných bezpečnostních podmínkách. Správa je rovněž důležitým aktérem v začleňování ČR do humanitárních operací v rámci Organizace spojených národů, Severoatlantické aliance nebo Evropské unie a také při zajišťování humanitární pomoci jiným zemím zasaženým krizovou situací.

Zde jsou nejhlavnější úlohy Správy, přičemž některé budou rozvedeny dále v práci:

- zabezpečení financování HOPKS – hrazení přípravy mobilizační dodávky a úhrada služeb za uchování výrobních schopností nebo zajištění financí na výstavbu nové infrastruktury pro zajištění HOPKS,

³³ Zákon č. 600/2020 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2021. Příloha č. 3.

- zajištění financování, obměny, záměny, půjčky, uvolnění, nájmu, prodeje, skladování, ochraňování a kontroly státních hmotných rezerv, případně i jejich pořizování podle požadavků krizových plánů (vytváření státních hmotných rezerv),
- možnost poskytnutí státních hmotných rezerv formou jejich bezúplatného použití základním složkám integrovaného záchranného systému při provádění záchranných a likvidačních prací nebo při plnění úkolů ochrany obyvatelstva ve spojitosti s řešením mimořádné události, na základě žádosti Ministerstva vnitra, krajského úřadu nebo hasičského záchranného sboru kraje,
- zabezpečení informační podpory HOPKS při jejich přípravě a při vyžadování věcných zdrojů za krizových situací,
- koordinace příprav a výkonu HOPKS prostřednictvím vydávání metodických materiálů, pořádáním porad a školení atd. u správních úřadů a ochraňovatelů státních hmotných rezerv,
- zajišťování profesního vzdělávání úředníků orgánů veřejné správy a dalších zaměstnanců, kteří plní úkoly v oblasti přípravy a provádění HOPKS,
- přebírání movitého majetku v rámci zahraniční humanitární pomoci,
- řízení procesu plánování věcných zdrojů,
- přijímání a provádění opatření k řešení aktuálních problémů,
- zpracovávání návrhů právních předpisů v okruhu své působnosti,
- v rámci kompetence předsedy Správy – jmenování a odvolávání subjektu hospodářské mobilizace a rozhodování o vydání zásob pro humanitární pomoc,
- kontrolování správních úřadů, subjektů hospodářské mobilizace a dodavatelů mobilizačních a nezbytných dodávek v celém procesu příprav plánování HOPKS, zároveň kontrolování jejich plnění

a účinnosti a využívání finančních prostředků přidělených z kapitoly Správy 374 právníckými a podnikajícími fyzickými osobami, které jsou zapojené do systému HOPKS atd.³⁴

3.2 Organizace

V čele Správy státních hmotných rezerv je předseda. Toho jmenuje usnesením vláda na návrh ministra průmyslu a obchodu po vzájemné dohodě s ministrem financí, stejně tak ho odvolává. Z toho vyplývá, že orgán nadřízený Správě je tedy vláda, stanovující zároveň i ministry, kteří zajišťují Správu vůči vládě. Výběr, jmenování a odvolání předsedy se řídí zákonem o státní službě č. 234/2014 Sb. Nynějším předsedou od roku 2014 je Ing. Pavel Švagr, CSc.³⁵

Zásady činnosti Správy, její postupy a organizaci upravuje Statut Správy státních hmotných rezerv, který je schválený usnesením vlády ze dne 3. prosince 2001, č. 1293. Celá organizační struktura je znázorněna v příloze č. 2. Správu tvoří ústředí se sídlem v Praze a účelové organizační jednotky, kam lze zařadit skladové základny a školicí střediska.³⁶

3.3 Působnost

Působnost orgánu vymezuje okruh úkolů, v nichž vykonává svou pravomoc a nese za ně odpovědnost. Činnost Správy státních hmotných rezerv se dá rozdělit na tři hlavní oblasti působnosti, čímž je působnost v HOPKS, ve státních hmotných rezervách a na úseku ropné bezpečnosti. Všechny tyto oblasti jsou stanoveny jednotlivými patřičnými zákony a působí zde různé odbory. Pro lepší přehlednost jsou vyobrazeny v následující tabulce.

³⁴ SPRÁVA STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV. *Hospodářská opatření pro krizové stavy: modul - F*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. ISBN 978-80-7616-036-1., str. 16-17.

³⁵ Předseda SSHR. *SSHR* [online]. [cit. 2022-01-13]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/onas/predseda-sshr/>.

³⁶ HARAŽIN Lukáš, LUŽA Oldřich. *Ekonomika při řešení krizových situací. Vybrané kapitoly*. 1.vyd. Policejní akademie ČR v Praze, 2010. ISBN 978-80-7251-322-2., str. 57.

Tabulka č. 1 – působnosti Správy státních hmotných rezerv

Okruh působnosti	Příslušný právní předpis	Odpovědný odbor Správy
Působnost v hospodářských opatřeních pro krizové stavy	Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy	Odbor strategie a koordinace
Působnost v logistice státních hmotných rezerv	Zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv	Odbor příprav pro krizové stavy
Působnost v ropné bezpečnosti	Zákon č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy	Odbor ropy a ropných produktů

Zdroj: autor.

3.3.1 Působnost v hospodářských opatření pro krizové stavy

Působnost Správy v HOPKS upravuje zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy. Tento systém byl popsán již v předchozích částech práce. Správa tuto působnost vykonává prostřednictvím odboru strategie a koordinace hospodářských opatření, který zpracovává:

- koncepci Správy v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy a organizuje pro tato opatření přípravu politiky informační podpory,
- koncepci Správy v oblasti tvorby, plánování, ochraňování, skladování mobilizačních rezerv, pohotovostních zásob a zásob pro humanitární pomoc.

Správa v této působnosti koordinuje orgány ministerstev, jiných správních úřadů a územních samosprávných celků při tvorbě a realizaci HOPKS. S tím souvisí i zajišťování vzdělávání pracovníků orgánů krizového řízení. V rámci toho vydává Metodiky činnosti při plánování a zajišťování HOPKS. Tyto metodiky vycházejí ze zákonů – o zajišťování obrany ČR, o krizovém řízení a o HOPKS. Obsahují doporučené postupy, kterými se mají orgány krizového řízení řídit při

rozhodování o rozsahu a způsobu zajištění nezbytných dodávek ve svém správním obvodu nebo při uplatňování požadavků u orgánů krizového řízení vyššího stupně. Metodiky jsou následující:

- 1) Metodika pro vyžadování věcných zdrojů za krizové situace – byla schválena usnesením vlády dne 7. prosince 2020 a vznikla z důvodu změn v právních předpisech a vytvořením informačního systému Krizkom.
- 2) Metodika plánování nezbytných dodávek v systému HOPKS pro ústřední správní úřady, krajské úřady, hasičské záchranné sbory krajů a obecní úřady obcí s rozšířenou působností.
- 3) Metodika činnosti právnických a podnikajících fyzických osob stanovuje jejich místo a postup při zajišťování mobilizačních dodávek.
- 4) Metodické pokyny pro přípravu a realizaci regulačních opatření v systému HOPKS obsahují doporučené postupy orgánů krizového řízení územních samosprávných celků a zabezpečují propojenost regulačních opatření vyhlášených za krizových stavů.³⁷

Správa také kontroluje přípravu a účinnost plánování HOPKS, u orgánů územní samosprávy provádí v této oblasti dozor výkonu státní správy. Kontroly u krajských úřadů vykonává na základě „Plánu kontrol výkonu přenesené působnosti krajů a hlavního města Prahy prováděných ústředními správními úřady“ a u obecních úřadů podle „Plánu kontrolní činnosti Správy státních hmotných rezerv“.³⁸

Co se týče vzdělávání úředníků, státní zaměstnanci musí vykonat úřednickou zkoušku. Pro vykonání její zvláštní části z oboru státní služby č. 50 – Hospodářská opatření pro krizové stavy a správa státních hmotných rezerv vydává Správa studijní materiály, které slouží pro přípravu úředníků, a dále také pořádá kurzy.³⁹

³⁷ Metodiky HOPKS. *SSHR* [online]. [cit. 2022-01-17]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/system-hopks/metodiky-hopks/>.

³⁸ Kontroly HOPKS. *SSHR* [online]. [cit. 2022-01-17]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/system-hopks/kontroly-hopks/>.

³⁹ Vzdělávání HOPKS. *SSHR* [online]. [cit. 2022-01-18]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/system-hopks/vzdelavani-hopks/>.

Další činnost, kterou lze do působnosti v HOPKS řadit, je věcná tvorba státních hmotných rezerv, určování technických podmínek k jejich skladování a kontrola dodržování těchto podmínek. Spolu s ústředními správními úřady Správa zpracovává Plán vytváření civilních zdrojů k zajištění bezpečnosti České republiky a kooperuje s Ministerstvem vnitra při poskytování materiální humanitární pomoci pro zahraniční státy, stejně jako při přebírání této pomoci České republice, pokud ji potřebuje. Zabezpečuje také informační a softwarové nástroje Argis, Krizdata, Krizkom a Kiskan.

3.3.2 Působnost v logistice státních hmotných rezerv

Tato působnost se řídí zákonem č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv. Jak již bylo popsáno, mezi nejdůležitější úkoly Správy patří financování, obměna, záměna, půjčka, uvolnění, nájem, prodej, skladování, ochraňování a kontrola státních hmotných rezerv. Výkon této působnosti souvisí s odborem příprav pro krizové stavy, který vykonává právě právo na hospodaření se státními hmotnými rezervami. Zahrnuje hlavně jejich pořizování, ochraňování a výdej.

Pořizování probíhá na základě zákona o zadávání veřejných zakázek a Plánu vytváření a udržování státních hmotných rezerv, který bude popsán dále v práci. Ochraňování zahrnuje skladování, obměnu, kontrolování, manipulaci a veškerou péči během skladování. Ochraňování Správa zajišťuje buď skladováním ve vlastních skladových areálech (přednostně), nebo prostřednictvím podnikatelských subjektů, se kterými má sepsanou smlouvu. Smluvně se jedná o případy, kdy Správa nemá dostatečné skladové kapacity, což je například z důvodu vyžadování speciálních podmínek, z důvodu objemu nebo u rezerv, které se musí častěji obměňovat. Obměna se provádí z důvodu zachování kvality rezerv a připravenosti k použití. Toto nahrazování probíhá ve lhůtách, které stanoví Správa pro určité položky zásob, s ohledem na jejich trvanlivost nebo zhoršující se technický stav.⁴⁰ S obměnou může souviset i jejich prodej, pokud dochází ke změnám složení nebo množství. Výdej neboli poskytnutí státních hmotných rezerv probíhá buď přímou cestou, kdy Správa nebo podnikatelský

⁴⁰ Obměna položky státních hmotných rezerv. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/obmena-polozky-statnich-hmotnych-rezerv.aspx>.

subjekt, který rezervy ochraňuje, zajistí přepravu na potřebné místo, nebo je zajištěna přeprava pomocí dalších složek (například skrze hasičský záchranný sbor).

3.3.3 Působnost v ropné bezpečnosti

Působnost v ropné bezpečnosti upravuje zákon č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy. Správa v rámci této působnosti připravuje krizová opatření související se stavem ropné nouze, jehož definice z výše zmiňovaného zákona je následující: „nedostatek ropy a ropných produktů, který by měl za následek poruchy v zásobování na domácím trhu a nepříznivé následky z toho plynoucí by nebylo možné odstranit nebo jim zamezit bez přijetí opatření podle tohoto zákona“.⁴¹ Návrh na vyhlášení stavu ropné nouze předkládá předseda Správy státních hmotných rezerv vládě, která ho následně může vyhlásit nařízením.

Odbor ropy a ropných produktů, který v rámci Správy působí, vykonává řadu úkonů spojených s touto působností. Patří sem například:

- zpracování koncepce ropné bezpečnosti,
- zpracování typového plánu – Narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu,
- zpracování částí krizového plánu Správy, které souvisí s krizovou situací vzniklou na základě narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu,
- sledování dovozu a vývozu, zpracování, spotřeby ropy a ropných produktů,
- sledování situace na světovém trhu,
- vyhodnocování výše nouzových zásob ropy a ropných produktů, a zároveň navrhování skladby a výše zásob na další kalendářní rok,
- přijímání informací od dovozců, zpracovatelů a distributorů,
- příprava metodických nácviků a cvičení řešení stavů ropné nouze a účast na mezinárodních cvičeních tohoto zaměření.

⁴¹ Zákon č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy, o řešení stavu ropné nouze (zákon o nouzových zásobách ropy). § 1a písm. i).

3.4 Plánovací činnost

Správa ve své působnosti zpracovává několik plánovacích dokumentů, jak již bylo zmíněno v předchozích odstavcích.

Velice důležitým plánovacím dokumentem je **Plán vytváření a udržování státních hmotných rezerv k zajištění bezpečnosti České republiky**. Je stěžejním pro tvorbu státních hmotných rezerv. Zpracováván je za účelem stanovení požadavku na tvorbu, obměnu, záměnu a ochraňování hmotných rezerv, pohotovostních zásob, mobilizačních rezerv a zásob pro humanitární pomoc, požadavků na finanční zabezpečení uchování výrobních schopností a požadavku na přípravu mobilizačních dodávek. Správa plán zpracovává na základě podkladů, kterými jsou:

- návrhy věcně příslušných ústředních správních úřadů na vytvoření pohotovostních zásob v systému nouzového hospodářství nebo na uhrazení nákladů na uchování výrobních schopností,
- požadavky na přípravu v systému hospodářské mobilizace včetně požadavku na tvorbu mobilizačních rezerv,
- požadavky na vytvoření hmotných rezerv.⁴²

Plán se skládá ze čtyř částí, které zahrnují oblast nouzového hospodářství, hospodářské mobilizace, hmotných rezerv a celkové shrnutí finančních nákladů a zdrojů financování. Přílohou je potom skladba hmotných rezerv, jejich minimální limity a orientační cílové stavy.

Správa plán zpracovává na dvouleté období. V prvním lichém roce plánovacího cyklu správní úřady zjišťují potřebu nezbytných dodávek, kterou nejprve zajistí od dodavatele ve svém správním obvodu. U těch, které nelze tímto způsobem zajistit, uplatní požadavek u věcně příslušného ústředního správního úřadu. Tyto úřady poté připraví požadavky na vytvoření pohotovostních zásob, hmotných rezerv, požadavky na přípravu spolu s požadavkem na tvorbu mobilizačních rezerv (systém hospodářské mobilizace) nebo na uhrazení nákladů na uchování výrobních schopností, které následně předkládají Správě státních

⁴² SPRÁVA STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV. *Hospodářská opatření pro krizové stavy: modul - F*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. ISBN 978-80-7616-036-1., str. 44.

hmotných rezerv. Ta požadavky projedná a připraví návrh Plánu vytváření a udržování státních hmotných rezerv.

Druhý sudý rok tohoto cyklu je návrh plánu projednáván v komisi pro tvorbu státních hmotných rezerv předsedy Správy, ve Výboru pro civilní nouzové plánování a v Bezpečnostní radě státu. Následně plán schvaluje vláda. Ústředním správním úřadům a skrze ně i krajským úřadům jsou rozeslány výpisy. V následujících dvou letech po schválení Plánu vytváření a udržování státních hmotných rezerv k zajištění bezpečnosti ČR a po skončení celého plánovacího cyklu probíhá pořizování státních hmotných rezerv.⁴³

Typový plán Narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu je další dokument, jehož gestorem zpracování je právě Správa státních hmotných rezerv. Typový plán obecně je ucelení doporučených typových postupů, zásad a opatření, které jsou stanoveny pro konkrétní druhy krizových situací a pro jejich zvládnutí. Je přílohou krizového plánu a zpracovává ho věcně příslušný ústřední správní úřad. Typový plán se skládá z části základní, operativní a pomocné.

Obsahem tohoto konkrétního typového plánu je nejprve stručný popis situace, kde lze nalézt definici narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu, která je následující: „významný a náhlý pokles dodávek ropy a ropných produktů do České republiky, Evropské unie nebo států Mezinárodní energetické agentury, a to bez ohledu na to, zda bylo vydáno mezinárodní rozhodnutí.“⁴⁴ Dále je zde uvedeno proč tato situace ohrožuje bezpečnost státu, příčiny vzniku nebo nebezpečí následných důsledků a dopadů. V operativní části jsou potom už konkrétní zásady, opatření a činnost vlády a jednotlivých ústředních správních úřadů při vzniku a řešení této krizové situace. Správa zde má jasně stanovené úkoly, kterými jsou:

- Aktivuje NESO (Národní organizace pro společný postup ve stavu ropné nouze).
- Informuje orgány podílející se na řešení dané situace.

⁴³ SPRÁVA STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV. *Hospodářská opatření pro krizové stavy: modul - F*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. ISBN 978-80-7616-036-1., str. 44-47.

⁴⁴ SPRÁVA STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV. *Typový plán: Narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu*. 2017., str. 3

- Navrhuje vládě ČR opatření k omezení spotřeby ropy a ropných produktů podle § 5 zákona č. 189/1999 Sb.
- Navrhuje vládě ČR postup spolupráce s hromadnými sdělovacími prostředky.
- Předkládá vládě ČR další návrhy na snížení spotřeby ropy a ropných produktů.
- Kontroluje správní úřady, orgány krajů a orgány obcí s rozšířenou působností v celém rozsahu přípravy a realizace přidělového systému.

Pomocná část obsahuje ostatní dokumentaci a přílohy, jako například vzor nařízení vlády o vyhlášení stavu ropné nouze nebo proces přípravy a zavedení přidělového systému.⁴⁵

3.5 Systém státních hmotných rezerv

Státní hmotné rezervy jsou upraveny zákonem č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv. Obecně jsou jimi materiální zdroje, zásoby surovin, výrobků, polotvarů, které nelze zajistit běžným způsobem u podnikatelských subjektů a které slouží k překonání krizových situací a odstraňování jejich následků, k zajištění bezpečnosti a obrany státu, včetně ochrany významných hospodářských zájmů státu, k zajištění nezbytných a mobilizačních dodávek, k zajištění humanitární pomoci materiálně postiženým osobám, a také pro řešení mimořádné události při provádění záchranných a likvidačních prací nebo plnění úkolů ochrany obyvatelstva.⁴⁶ Tyto zásoby jsou vytvářené státem, jsou majetkem státu a ten za jejich zajištění i odpovídá. Z toho vyplývá, že výdaje za ně se taktéž hradí ze státního rozpočtu, jakožto i výdaje na činnost Správy státních hmotných rezerv, která je ústředním správním úřadem v této oblasti, jak již bylo zmíněno v práci. Státní hmotné rezervy lze členit na hmotné rezervy, mobilizační rezervy, pohotovostní zásoby a zásoby pro humanitární pomoc, což je vyobrazeno v příloze č. 3.

⁴⁵ SPRÁVA STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV. *Typový plán: Narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu*. 2017., str. 7-9.

⁴⁶ SPRÁVA STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV. *Hospodářská opatření pro krizové stavy: modul - F*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. ISBN 978-80-7616-036-1., str. 34.

3.5.1 Hmotné rezervy

Hmotné rezervy tvoří část státních hmotných rezerv, kam patří vybrané suroviny, materiály, polotovary a výrobky sloužící k zabezpečení obranyschopnosti státu, k odstraňování následků krizových situací a pro ochranu životně důležitých hospodářských zájmů státu. Základem pro vytváření hmotných rezerv jsou požadavky plynoucí z krizových plánů ústředních správních úřadů, v tomto případě konkrétně Ministerstva obrany, Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva zemědělství.⁴⁷ O použití hmotných rezerv rozhoduje vláda usnesením. Celkový seznam a počty těchto rezerv jsou utajovanou informací stupně vyhrazené, z důvodu nebezpečí zneužití těchto informací a ohrožení bezpečnosti státu. Momentálně hmotné rezervy tvoří následující tři skupiny zásob:

1. ropa a ropné produkty,
2. potravinářské suroviny (požadavky Ministerstva zemědělství, Ministerstva obrany),
3. průmyslové suroviny (požadavky Ministerstva průmyslu a obchodu).

Nouzové zásoby ropy a ropných produktů tvoří v současnosti velkou část hmotných rezerv, a to také z důvodu požadavku ze směrnice Evropské unie, na jehož základě mají tyto zásoby vystačit na 90 dnů spotřeby. Podle předsedy Správy státních hmotných rezerv Česká republika tento požadavek splnila po čtyřech letech, kdy se v červenci roku 2021 zvedly nouzové zásoby ropy a ropných produktů na 94,43 dnů spotřeby. Způsobeno je to ale spíše poklesem ekonomiky státu kvůli pandemii, jelikož je nižší dovoz i spotřeba, ne reálným navýšením zásob.⁴⁸

Česká republika má dva směry, ze kterých je ropa přiváděna. První je ropovod Družba z východu, druhým je ropovod IKL ze západu. Správa ropu skladuje v centrálním tankovišti ropy u obce Nelahozeves, kde se nachází sedmnáct nádrží s celkovou kapacitou 1 675 000 m³ (16 750 000 hl), přičemž

⁴⁷ Hmotné rezervy. *SSHR* [online]. [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/system-hopks/statni-hmotne-rezervy-shr/hmotne-rezervy-hr/>.

⁴⁸ SSHR: Plníme požadavek EU na nouzové zásoby ropy a ropných produktů, může za to pokles ekonomiky. *SSHR* [online]. 2021 [cit. 2022-01-25]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/sshr-plnime-pozadavek-eu-na-nouzove-zasoby-ropy-a-ropnych-produktu-muze-za-to-pokles-ekonomiky/>.

poslední nádrž byla dostavěna v roce 2020.⁴⁹ Toto centrální tankoviště ropy slouží jak ke skladování nouzových zásob ropy, tak jako mezisklad pro ropu, která je přiváděna z dvou výše zmíněných ropovodů a je dále distribuována. Toto skladování pro Správu zajišťuje akciová společnost MERO ve vlastnictví Ministerstva financí. Co se týče skladování ropných produktů, hlavním ochraňovatelem je akciová společnost ČEPRO, která je zároveň jmenována subjektem hospodářské mobilizace.⁵⁰

Obrázek č. 1 – Centrální tankoviště ropy

Zdroj: Centrální tankoviště ropy. *MERO* [online]. [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <https://mero.cz/provoz/centralni-tankoviste-ropy/>.

Při vyhlášení krizových situací mohou jednotky integrovaného záchranného systému využít systém krizových karet Správy státních hmotných rezerv. Spočívá v tom, že mohou natankovat na čerpací stanici a zaplatit touto krizovou kartou. Tím pádem se nemusí vozit zásoby na potřebná místa a záchranné a likvidační práce tak mohou probíhat rychleji a efektivněji. Odčerpané pohonné hmoty Správa posléze nahradí z nouzových zásob ropy a ropných produktů. Zapojeny jsou čerpací stanice společností Benzina, MOL a Čepro (EuroOil), kterých je dohromady přes 900.⁵¹

⁴⁹ Centrální tankoviště ropy: Skladovací kapacita. *MERO* [online]. [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <https://mero.cz/provoz/centralni-tankoviste-ropy/skladovaci-kapacita/>.

⁵⁰ Produkty a služby: Ochrana zásob SSHR. *ČEPRO* [online]. [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <https://www.ceproas.cz/produkty-a-sluzby/ochranovani-zasob-sshr>.

⁵¹ Ropná bezpečnost. *SSHR* [online]. [cit. 2022-01-28]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnost/ropna-bezpecnost/>.

3.5.2 Mobilizační rezervy

Mobilizačními rezervami jsou „vybrané základní suroviny, materiály, polotovary, výrobky, stroje a jiné majetkové hodnoty určené pro zajišťování mobilizačních dodávek.“⁵² Tvořeny jsou na základě požadavků objednatele mobilizační dodávky (zde jsou to ústřední správní úřady řídicí ozbrojené síly – Ministerstvo obrany, a ozbrojené bezpečnostní sbory – Ministerstvo vnitra, Ministerstvo financí a Ministerstvo spravedlnosti). Po projednání a odsouhlasení těchto požadavků je Správa zahrne do Plánu vytváření a udržování státních hmotných rezerv. Tyto rezervy jsou určeny k použití až po vyhlášení jednoho z vojenských krizových stavů, tedy stavu ohrožení státu nebo válečného stavu, pro zajištění náležité mobilizační dodávky. O jejich použití rozhoduje vláda usnesením. Způsoby jejich použití po skončení krizového stavu udává objednatel ve smlouvě o mobilizační dodávce podle pokynů Správy státních hmotných rezerv.⁵³

3.5.3 Pohotovostní zásoby

Pohotovostní zásoby představují vybrané základní materiály a výrobky, určené k zajištění nezbytných dodávek pro podporu obyvatelstva, činnosti havarijních služeb a hasičských záchranných sborů po vyhlášení krizových stavů, v systému nouzového hospodářství, kterou nelze zajistit obvyklým způsobem, a pro materiální humanitární pomoc poskytovanou do zahraničí.⁵⁴ Vytváří se na základě požadavků věcně příslušného ústředního správního úřadu, které vychází z plánů nezbytných dodávek (z nezajištěných ND). Vedoucí tohoto úřadu o jejich použití pak také rozhoduje. Poskytovány jsou správním úřadům, orgánům územní samosprávy nebo záchranným sborům, havarijním službám, záchranné zdravotnické službě či Policii ČR. Ti jsou nadále příslušní poskytnout je fyzické nebo právnické osobě nebo jiné organizační složce státu. Pohotovostní zásoby slouží převážně k odvrácení okamžitého ohrožení života, zdraví nebo k zabránění vzniku škody. Běžně jsou poskytovány do 72 hodin od požádání v závislosti na možnostech dopravy. Po zrušení krizového stavu se musí Správě nahradit nebo

⁵² Zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv. § 4 odst. 3.

⁵³ SPRÁVA STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV. *Metodika plánování nezbytných dodávek v systému hospodářských opatření pro krizové stavy*. Praha, 2013., str. 26.

⁵⁴ Zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv. § 4 odst. 4.

vrátit do 60 dnů, pokud nebyly spotřebovány. Další užívání je možné jen prostřednictvím uzavřené smlouvy se Správou státních hmotných rezerv. Pokud smlouva uzavřena není, hrozí příjemci sankce. Pohotovostními zásobami jsou hlavně prostředky pro:

- nouzové zásobování pitnou vodou,
- likvidací nebezpečných nákaz zvířat a rostlin,
- zabezpečení prostředků zdravotnictví,
- obnovu sítě sjízdnosti dopravních cest,
- rozšíření lůžkové kapacity nemocnic,
- obnovu dodávek elektrické energie a tisku přidělových lístků,
- řešení ropné nouze,
- nouzovému přežití obyvatelstva,
- řešení činností v gesci Ministerstva vnitra (např. prostředky pro zajištění veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti) atd.⁵⁵

3.5.4 Zásoby pro humanitární pomoc

Poslední složkou státních hmotných rezerv jsou zásoby pro humanitární pomoc. Sem se řadí „vybrané základní materiály a výrobky určené po vyhlášení krizových stavů k bezplatnému poskytnutí fyzické osobě vážně materiálně postižené.“⁵⁶ Jejich tvorba se liší od ostatních druhů státních hmotných rezerv v tom, že věcně příslušným ústředním správním úřadem je v tomto případě Správa státních hmotných rezerv. To znamená, že se vytváří na základě krizového plánu Správy a ta má za ně odpovědnost od pořízení až po vydání a přepravu. Tím pádem o použití rozhoduje předseda Správy po obdržení požadavku hejtmána kraje nebo starosty obce s rozšířenou působností. Jelikož je zde vysoká priorita, protože tyto zásoby zachraňují životy, z doporučení a zkušeností jsou poskytovány do 12 hodin od přijetí požadavků. Pokud správní úřady, které o to požádaly, zásoby pro humanitární pomoc obdrží, poskytují je dále fyzickým osobám a zároveň mají odpovědnost za to, aby nebyly tyto zásoby zneužity. Poskytnuté a spotřebované zásoby se nemusejí vracet ani uhrazovat. Slouží pro první chvíle

⁵⁵ SPRÁVA STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV. *Hospodářská opatření pro krizové stavy: modul - F*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. ISBN 978-80-7616-036-1., str. 36.

⁵⁶ Zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv. § 4 odst. 5.

krizové situace, za což jsou považovány tři dny. Mají zajistit základní životní potřeby těm osobám, které z postižených míst nebyly evakuovány a nemají potřebné vybavení nebo potraviny nutné k tomuto nouzovému přežití.

Koncepce tvorby, udržování a využití zásob pro humanitární pomoc do roku 2020 s výhledem do roku 2030, která je samostatnou kapitolou v celé Koncepci činnosti Správy státních hmotných rezerv, je dokumentem upřesňující skladbu zásob pro humanitární pomoc a jejich vývoj. Byla zpracována se stavem pro konec roku 2016 a schválena byla roku 2017. Celková hodnota zásob k 1. srpnu 2016 činila 7,196 mil. Kč, kde prostředky pro zabezpečení nouzového ubytování byly vyčíslovány na 2,623 mil. Kč a pro zajištění základních životních potřeb 4,573 mil. Kč.⁵⁷

Ve spolupráci se záchranářskými týmy vyvíjí Správa také humanitární balíčky, které slouží k okamžité pomoci osobám v krizové situaci bez další asistence. Balíček obsahuje zdravotní sadu, chemikálie pro přípravu pitné vody, osobní bezpečnostní sadu, sadu na vaření a hygienickou sadu.⁵⁸

Obrázek č. 2 – Humanitární balíček

Zdroj: Humanitární balíček. *Allbiz* [online]. [cit. 2022-01-29]. Dostupné z: <https://cz.all.biz/humanitarni-balicek-g46757>.

⁵⁷ SPRÁVA STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV. *Koncepce tvorby, udržování a využití zásob pro humanitární pomoc do roku 2020 s výhledem do roku 2030*. Praha, 2017., str. 12.

⁵⁸ Humanitární balíček. *Potravinové dávky* [online]. [cit. 2022-01-29]. Dostupné z: <https://www.potravinovedavky.cz/cz/humanitarni-balicek-cz/home-humanitarni-balicek>.

4. POUŽITÍ STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV MIMO KRIZOVÉ SITUACE

Státní hmotné rezervy jsou prioritně využívány v případě vyhlášení krizových stavů. Takovéto využití bylo popsáno v předchozích kapitolách a řídí se zákonem č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy. Jejich potřeba ale nastává i v případech, kdy situace nedosahuje takových rozměrů, aby byl vyhlášen jeden z krizových stavů, tedy v případech mimořádných událostí. Před rokem 2016, kdy proběhla novelizace zákona č. 97/1993 Sb., nastávaly například problémy s využitím státních hmotných rezerv pro potřeby IZS. Tato možnost nastala zákonem č. 51/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, a některé další zákony. Ten obsahuje právě i změnu zákona o působnosti Správy státních hmotných rezerv, kam vkládá § 4a a 4b. Nyní je tedy podle tohoto zákona možné využít státní hmotné rezervy i mimo vyhlášený krizový stav.

4.1 Podle zákona o působnosti Správy státních hmotných rezerv

Podle § 4a může Správa poskytnout státní hmotné rezervy formou bezúplatného použití v souvislosti s řešením mimořádné události, a to:

- základním složkám IZS při provádění záchranných a likvidačních prací nebo při plnění úkolů ochrany obyvatelstva,
- pouze na základě žádosti Ministerstva vnitra, krajského úřadu nebo hasičského záchranného sboru kraje,
- po ukončení musí být nespotřebované státní hmotné rezervy vráceny a spotřebované nahrazeny Správě složkou IZS.

Podle § 4b je možné použít státní hmotné rezervy po ukončení krizového stavu k odstraňování následků krizové situace a pro podporu činností na obnovu území, přičemž:

- o tomto použití rozhoduje vláda na návrh předsedy Správy,
- nespotřebované musí být opět vráceny, a to do 60 dnů po zrušení krizového stavu, další použití je povoleno jen na základě smlouvy uzavřené se Správou.

- **Hmotné rezervy** poskytuje Správa bezúplatně na žádost věcně příslušného ústředního správního úřadu k užívání, spotřebě nebo k trvalému využití. Příjemce může být správní úřad, orgán územní samosprávy, základní složka IZS nebo Armáda České republiky.
- **Pohotovostní zásoby** zde fungují obdobně jako za krizového stavu; jsou tedy použity se souhlasem vedoucího ústředního správního úřadu, na základě jehož požadavku byly vytvořeny, ale po dohodě s předsedou Správy, což je změnou. Příjemci jsou stejní jako u hmotných rezerv a ti je poté můžou bezúplatně poskytnout fyzické nebo právnické osobě nebo organizační složce státu.
- **Zásoby pro humanitární pomoc** fungují stejně jako za krizových stavů, tedy předseda Správy rozhoduje o jejich bezúplatném poskytnutí.

Dále je možnost využít státní hmotné rezervy pro Státní veterinární správu při provádění mimořádných veterinárních opatření, porážky nebo usmrcení většího počtu hospodářských zvířat z důvodu nemoci, vyčerpání nebo zranění. Lze je využít i v souvislosti s vyhlášením stavu nedostatku vody nebo při nařízení mimořádných opatření při epidemii, jak je zmíněno v dalších paragrafech.⁵⁹

4.2 Podle zákona o majetku České republiky a jejím vystupováním v právních vztazích

Tento zákon č. 219/2000 Sb. upravuje další možnost použití státních hmotných rezerv, a to jak mimo krizové stavy, tak mimo mimořádné události. Zahrnuje především nájem, nabídku v rámci obměny a záměny nebo nepotřebnosti a výpůjčku. Jsou tedy buď přenechány nájemci k dočasnému užívání, nebo nabídnuty z důvodu zachování kvality či zastaralosti. Všechny tyto případy se liší od předchozího využití tím, že jsou za úplatu. Jedině skrze výpůjčku jde o bezplatné užívání po určitou dobu.⁶⁰

⁵⁹ Zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv. § 4a-4e.

⁶⁰ Použití SHR mimo krizových stavů. *SSHR* [online]. [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/pouziti-shr-mimo-krizovych-stavu/>.

5. KONKRÉTNÍ PŘÍKLADY

V dalších kapitolách této práce budou rozebrány konkrétní příklady, ať už krizových stavů, nebo mimořádných událostí, a činnost Správy státních hmotných rezerv v nich. Od roku 2002 bylo na území České republiky vyhlášeno 18 krizových stavů, z nichž všechny byly nevojenského charakteru a nejčtenějším důvodem byly povodně.⁶¹ Zároveň se Česká republika potýká se spoustou mimořádných událostí a na to vše musí být řádně připravena. Správa se všech těchto situací účastní a napomáhá k jejich nejlepšímu možnému zvládnutí, včetně organizace a zapojení se do cvičení, aby její připravenost byla neustále prověřována a konkrétní řešení daných situací zdokonalována.

5.1 Cvičení Správy státních hmotných rezerv

Správa pořádá různá cvičení pro ověření funkčnosti veškerých procesů a opatření, která v průběhu krizových situací nebo mimořádných událostí zajišťuje. V posledních letech probíhala řada cvičení, z nichž každé má specifický název a je zaměřeno na rozdílné problematiky. Některá z nich budou stručně popsána v této podkapitole.

V září roku 2016 probíhalo cvičení, které ověřovalo v praxi zmiňované krizové karty. Cvičení se konalo v Plzni a účastnila se ho Správa v kooperaci krajského úřadu Plzeňského kraje a hasičského záchranného sboru kraje.⁶²

Cvičení „Nákaza 2017“ organizované Správou ověřovalo činnosti v případě ohrožení rozšíření vážné nákazy zvířat. Toto cvičení probíhalo ve spolupráci se Státní veterinární správou, Vojenskou veterinární službou a Ministerstvem zemědělství. Procvičena byla hlavně dekontaminace osob a zvířat a provedení pohotovostního plánu v praxi.⁶³

⁶¹ Krizové stavy: Vyhlášené krizové stavy. *HZS ČR* [online]. [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/web-krizove-řízení-a-cnp-krizove-stavy-krizove-stavy.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>.

⁶² Cvičení v Plzni prověřilo krizové karty. *SSHR* [online]. [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/cviceni-v-plzni-proverilo-krizove-karty/>.

⁶³ Cvičení Nákaza 2017. *SSHR* [online]. [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/cviceni-nakaza-2017/>.

Obrázek č. 3 – Návčik dekontaminace

Zdroj: Cvičení Nákaza 2017. SSHR [online]. [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/cviceni-nakaza-2017/>.

„Zdroje 2018“ je název dalšího cvičení, které bylo zaměřeno na řešení krizové situace způsobenou záplavami. Tímto návčikem, kterého se účastnil Olomoucký, Středočeský a Zlínský kraj, byl ověřován proces vyžadování a poskytování věcných zdrojů prostřednictvím informačního systému Krizkom, díky němuž se požadavky nachází na jednom místě, a pomoc tedy může být mnohem rychlejší. Probíhalo dva dny a krizová situace byla řešena v podstatě od začátku až po její konec, kdy se řešila evakuace obyvatel, zajištění náhradního ubytování, dodávek pitné vody, náhradních zdrojů elektrické energie nebo poškozených mostů a poté i odstraňování následků povodní. Šlo o to, aby obce s rozšířenou působností dokázaly určit škody a definovat pomoc, kterou budou potřebovat od krajů a popřípadě i od Správy. Ta nakonec vydala za celé cvičení pohotovostní zásoby a zásoby pro humanitární pomoc v hodnotě téměř 90 mil. Kč. Předseda Správy toto cvičení zhodnotil velice kladně.⁶⁴

Správa státních hmotných rezerv se rovněž účastní cvičení jiných subjektů. Například pod vedením hasičského záchranného sboru v rámci cvičení „Blackout 2018“ byla zapojena u zajišťování nouzového zásobování obyvatelstva

⁶⁴ Cvičení ZDROJE 2018. SSHR [online]. [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/cviceni-zdroje-2018/>.

pitnou vodou nebo měla možnost opět vyzkoušet systém krizových karet. I toto cvičení mělo pozitivní odezvu.⁶⁵

5.2 Pandemie Covid-19

Covid-19 je velmi infekční nemoc, která byla na světě poprvé zaznamenána v prosinci 2019. Od této chvíle se toto koronavirové onemocnění šířilo mezi státy, až v lednu 2020 vyhlásila Světová zdravotnická organizace globální stav zdravotní nouze. V Česku byl první případ zaznamenán 1. března 2020. Následně nemoc zašla až do rozměrů celosvětové pandemie, za kterou ji tatáž organizace prohlásila 11. března 2020. Následujícím dnem začal pro Českou republiku první nouzový stav vyhlášený vládou z důvodu výskytu onemocnění Covid-19.⁶⁶

Pandemie vyžadovala spousty věcných zdrojů pro boj proti ní a pro ochranu obyvatel státu. Právě v tomto ohledu byla role Správy státních hmotných rezerv velice důležitá. Spolupráce probíhala mimo jiné hlavně s Ministerstvem zdravotnictví jako s věcně příslušným ústředním správním úřadem. Potřeba bylo především ochranných pomůcek, v první řadě pro zdravotníky.

V první vlně pandemie, hned v den vyhlášení nouzového stavu, požádalo Ministerstvo zdravotnictví Správu o uvolnění 10 tisíc ochranných brýlí pro potřeby zdravotníků, druhý den byly doručeny do dvou nemocnic v Praze. Během následujících dvou dnů bylo poskytnuto 90 tisíc respirátorů, z toho 10 tisíc zdravotníkům a 80 tisíc dopravila Armáda ČR pro potřeby pracovníků v sociálních službách. Zároveň byl Správou vyčleněn sklad v Sedlčanech ve Středočeském kraji, který sloužil k přijímání a distribuování nakoupených ochranných pomůcek Ministerstvem zdravotnictví. Následující dny se respirátory v podstatě pořád přivážely a odvážely podle pokynů ministerstev. 18. března 2020 vojenský speciál dovezl z Číny testy na koronavirus, které opět dorazily do tohoto meziskladu. Auta Správy s výpomocí policejního vrtulníku je poté rozvážely do nemocnic. Další dny přiletěly ještě dvě letadla, jejichž zboží přebírala Správa. Do skladu, který fungoval ve dne v noci, mířily také dezinfekce, ochranné rukavice, štíty a brýle. Během

⁶⁵ Cvičení Blackout proběhlo podle plánu. *SSHR* [online]. [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/cviceni-blackout-probehlo-podle-planu-na-vyhodnoceni-ziskanych-poznatku-je-ale-jeste-brzy/>.

⁶⁶ Rolling updates on coronavirus disease (COVID-19). *World Health Organization* [online]. [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/events-as-they-happen>.

prvních asi deseti dnů tedy prošlo meziskladem Správy zhruba 2 miliony kusů zdravotnického materiálu.⁶⁷

Obrázek č. 4 – Nákladní auto Správy státních hmotných rezerv

Zdroj: Nákladní auto SSHR a v pozadí Bamboo Airways. SSHR [online]. [cit. 2022-02-02]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/dreamliner-privezl-rouscky-pro-nemocnice/>.

Jak pandemie zesilovala, byl vyčleněn další sklad v Olomouci, který fungoval podobně jako předchozí jen s tím rozdílem, že sloužil převážně pro zásobování průmyslu a sklad v Sedlčanech pro fakultní nemocnice. Začátkem dubna 2020 prošlo od vzniku pandemie rukama Správy, respektive jejich sklady, zhruba 15 milionů kusů ochranných pomůcek. V polovině dubna 2020 to bylo již 21 milionů kusů. Podle objednávky Ministerstva zdravotnictví začali pracovníci Správy v Sedlčanech v této době přijímat do skladů i plicní ventilátory. Mimo nákupů ze zahraničí začaly ve skladu přibývat ochranné pomůcky i od českých dodavatelů.⁶⁸

Po mírném zlepšení situace 17. května 2020 končil nouzový stav, který byl několikrát prodlužován. Stát se měl začít připravovat na možnou další vlnu pandemie, a tak dle usnesení vlády z 18. května 2020 byla Správa státních hmotných rezerv pověřena centrálním nákupem ochranných a zdravotnických

⁶⁷ Aktuality: strana 7. SSHR [online]. [cit. 2022-02-02]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/page/7/>.

⁶⁸ Aktuality: strana 6. SSHR [online]. [cit. 2022-02-03]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/page/6/>.

prostředků pro období mimo krizový stav v rámci vytváření pohotovostních zásob. Do této doby byly nákupy prováděny prostřednictvím Ministerstva vnitra a Ministerstva zdravotnictví, kterým byly převedeny do jejich kapitol finanční prostředky z kapitoly Všeobecná pokladní správa. Tyto nespotřebované prostředky se s výše zmíněným usnesením vlády měly buď převést, nebo použít na nákup a následně zakoupené zboží předat Správě. Ta měla tedy nakoupit prostředky za 3,7 mld. Kč, které se skládají ze 13 kategorií a měly by vydržet na dva měsíce pro potřeby nezbytných složek státu. Od vydání usnesení měly dílčí resorty zaslat své požadavky do 8. června 2020 Správě. Polovinu z požadavků měla Správa pořídit okamžitě formou zadání veřejných zakázek, na což bylo vyčleněno 1,8 mld. Kč. Před pořízením druhé poloviny se mělo nejprve zhodnotit, zda jsou čeští dodavatelé schopni zajistit její výrobu a jaké hmotné rezervy by se pro to musely vytvořit. To fungovalo za základě rezervačního systému, kdy Správa zaplatí materiál, který budou mít podnikatelské subjekty ve svých zásobách a v případě potřeby sjednané produkty vyrobí pro státní hmotné rezervy.⁶⁹

Hned 10. června 2020 Správa tedy vypsalala zakázky a všechny smlouvy byly podepsány do 29. září 2020. Vítězné firmy poté začaly doplňovat ochranné pomůcky do státních hmotných rezerv s tím, že 20 procent z celého objemu svojí zakázky měly dodat do 30 dnů od podepsání smlouvy a zbylé zboží do následujících 2 měsíců. Dodavatelé byli převážně z českých řad.⁷⁰

Od 5. října 2020 byl vyhlášen vládou další nouzový stav a zhruba v polovině měsíce přišlo na řadu vybudování polní nemocnice v Letňanech, kam Správa dodala 500 zdravotnických lůžek, která nakoupila, a dalších asi 200 zůstalo ve skladech Správy. Začátkem února 2021 byla však lůžka opět odvážena nevyužita k uskladnění. Správa ale během pandemie neposkytovala lůžka jen do polní nemocnice, bylo jich rozvezeno spoustu po celé republice, čímž byla navýšena kapacita již tak vytížených nemocnic.

⁶⁹ Usnesení vlády České republiky č. 549 ze dne 18. května 2020.

⁷⁰ Aktuality: strana 4. SSHR [online]. [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/page/4/>.

Obrázek č. 5 – Zdravotnická lůžka v polní nemocnici

Zdroj: Zdravotnická lůžka: 500 zdravotnických lůžek zamířilo do polní nemocnice. SSHR [online]. [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/500-zdravotnickych-luzek-zamirilo-do-polni-nemocnice/>.

Ke konci roku 2020 začaly být schvalovány první vakcíny, a tak byla opět potřeba Správa státních hmotných rezerv, aby zajistila rezervy pro očkování. Podepsala tedy několik smluv pro dodání vhodných prostředků, jako například jehly nebo injekční stříkačky.

14. února 2021 měl končit pětkrát prodlužovaný nouzový stav, avšak hejtmani a primátor hlavního města Prahy zažádali o delší trvání, a tak vláda vyhlásila od tohoto data nový nouzový stav. Původně měl trvat do 28. února 2021, ale vzhledem k přijetí pandemického zákona, který byl účinný od 27. února 2021 a měl mimo jiné nahrazovat nouzový stav, ho Poslanecká sněmovna zrušila o den dříve. Nicméně vláda vyhlásila nový nouzový stav hned od 27. února 2021, který byl znovu prodloužen až do 11. dubna 2021, čímž pro toto období opravdu skončil.

V den původního konce nouzového stavu, tedy 14. února 2021, vláda České republiky vydala usnesení o zajištění a poskytování státních hmotných rezerv k řešení dopadů pandemie onemocnění COVID-19 po ukončení nouzového stavu. Tím bylo Správě zajištěno, aby mohla osobní ochranné prostředky, zdravotnické prostředky, dezinfekci a hmotné rezervy poskytovat bezplatně následujících 6 měsíců po ukončení nouzového stavu a zdravotnická lůžka a plicní

ventilátory po dobu 12 měsíců. Ostatní pohotovostní zásoby, mimo výše zmíněných, a zásoby pro humanitární pomoc mohla rovněž poskytovat po dobu 6 měsíců.⁷¹ Všechno toto vybavení (ke konci ledna šlo o 1018 lůžek, 1485 přístrojů na podporu dýchání a 168 plicních ventilátorů)⁷² tedy mohlo zůstat tam, kde bylo potřeba a nemuselo být vráceno do 60 dnů, jako tomu je podle zákona. Využito bylo § 4b zákona č. 97/1993 Sb.

V příloze č. 4 jsou uvedeny nákupy Správy státních hmotných rezerv, které uskutečňovala během nouzového stavu do dubna 2021. Dále byl zatím poslední nouzový stav vyhlášen od 26. listopadu 2021, jelikož se situace začala opět horšit a přicházely nové mutace viru. Tentokrát trval pouze 30 dnů. Necelý měsíc po jeho konci vydala vláda na návrh předsedy Správy další usnesení, týkající se poskytování státních hmotných rezerv po ukončení nouzového stavu. Schválila, že Správa bude bezplatně poskytovat osobní ochranné prostředky, zdravotnické prostředky a dezinfekci stejně, jako tomu bylo v minulém usnesení – tedy 6 měsíců po skončení nouzového stavu, zdravotnická lůžka, plicní ventilátory a přístroje pro podporu plicních funkcí a okysličování krve do 11. dubna 2023 a ostatní pohotovostní zásoby a zásoby pro humanitární pomoc do 11. dubna 2022.⁷³

5.2.1 Pardubický kraj

Při zjišťování činnosti Správy státních hmotných rezerv a její spolupráce s Pardubickým krajem v průběhu pandemie byl dotazován tajemník Bezpečnostní rady Pardubického kraje a vedoucí odboru krizového řízení pan Aleš Boňatovský Ing. MPA. Uvedl, že během pandemie proběhlo 5 dodávek od Správy státních hmotných rezerv, přičemž se jednalo o přístroje na podporu dýchání a dodávky jehel a stříkaček pro aplikaci očkování. Konkrétní výčet v číslech je následující:

- Celkem vypůjčil Pardubický kraj od Správy 142 přístrojů na podporu dýchání:
 - 9x přístroj na podporu dýchání s O₂ Trilogy EVO,
 - 10x přístroj pro neinvazivní plicní ventilaci,

⁷¹ Usnesení vlády České republiky č. 144 ze dne 14. února 2021.

⁷² Lůžka či plicní ventilátory ze SSHR mohou pomáhat v nemocnicích i po skončení nouzového stavu. SSHR [online]. [cit. 2022-02-05]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/luzka-ci-plicni-ventilatory-ze-sshr-mohou-pomahat-v-nemocnicich-i-po-skonceni-nouzoveho-stavu/>.

⁷³ Usnesení vlády České republiky č. 24 ze dne 19. ledna 2022.

- 123x přístroj na podporu dýchání AIRVO2.
- Pardubický kraj dále vyžádal jehly a stříkačky:
 - 24 900 ks jehel pro aplikaci očkovací látky,
 - 50 200 ks stříkaček pro aplikaci malé dávky.

Rovněž uvedl, že tyto věcné zdroje byly Pardubickému kraji poskytnuty z centrálního skladu Správy, která také zajišťovala logistiku rozvozu materiálu na určené místo v kraji. V případě Pardubického kraje to byl centrální sklad v pardubické nemocnici, odkud byl dále rozvážen na základě darovacích smluv nebo smluv o výpůjčce. Kraj dle vedoucího odboru krizového řízení obdržel vše v požadovaném čase a s možným vyhověním zadaných požadavků s ohledem na kritickou situaci na celém území státu, kde byl čas většinou velice důležitý vzhledem k potřebě dodávek přístrojů na podporu dýchání pro pacienty v kritickém stavu na intenzivní péči. Dodával, že věcné zdroje byly poskytovány s maximálním nasazením lidských zdrojů. Co se týče Pardubického kraje, vypůjčené přístroje jsou rovněž nadále využívány nemocnicemi v souladu s usnesením vlády ze dne 19. ledna 2022 a předpokladem je, že výpůjčka bude trvat až do roku 2023. Poskytnuté jehly a stříkačky byly bezzbytku rozděleny mezi praktické lékaře. Spolupráci Správy s krajem zhodnotil vedoucí odboru krizového řízení velice kladně.⁷⁴

5.2.2 Zhodnocení

Správa státních hmotných rezerv pomáhala při pandemii hned od začátku a pomáhá stále, i když je naléhavost situace naštěstí již mírnější. Po celou dobu zajišťovala a poskytovala věcné zdroje, které byly zrovna potřeba, vše dělala s co největším nasazením a rychlostí. Mezisklady Správy a zaměstnanci v nich se skoro nezastavili. Jen po první vlně pandemie (tedy ke konci června 2020) evidovala Správa 73 milionů kusů distribuovaných ochranných pomůcek, kterými zásobovala fakultní nemocnice, důležité oblasti pro stát jako je doprava, potravinářství nebo energetika.⁷⁵ Po celou dobu také spolupracovala s Armádou

⁷⁴ Strukturovaný rozhovor s tajemníkem Bezpečnostní rady Pardubického kraje a vedoucím odboru krizového řízení panem Alešem Boňatovským Ing. MPA.

⁷⁵ 109 dnů prakticky non stop distribuovala SSHR ochranné pomůcky. SSHR [online]. [cit. 2022-02-06]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/109-dnu-prakticky-non-stop-distribuovala-sshr-ochranne-pomucky/>.

ČR, dobrovolnými hasiči nebo s Policíí ČR. Nastaly ale zároveň situace, kdy bylo potřeba věcných zdrojů, s kterými se ani nepočítalo. Například když krematoria hlásila nedostatečné kapacity pro přechodné uložení těl zemřelých před jejich kremací, jejichž počet se zvýšil v souvislosti s pandemií. Vláda následně schválila nákup mrazicích kontejnerů do pohotovostních zásob, které měly sloužit pro tento účel, ale v budoucnu například i pro mimořádné události. Materiální připravenost na krizové situace i mimořádné události se tedy většinou s každou další zdokonaluje z důvodu nabývání stále nových zkušeností.

5.3 Tornádo na Moravě

Tornádo na jižní Moravě, které bylo součástí velmi silných bouří, se vyskytlo ve čtvrtek 24. června 2021 konkrétně na území 10 obcí, z nichž nejvíce byly zasaženy obce Hrušky, Moravská Nová Ves, Mikulčice, Lužice a Hodonín. Zemřelo při něm 6 lidí a zhruba 200 bylo zraněných. Ničivé škody byly také způsobeny na budovách, železniční trati, síti vysokého napětí nebo na zemědělských plochách. Tornádo se prohnalo délkou asi 27,1 km o šířce mezi 0,25 až 2,1 km. Dle Českého hydrometeorologického ústavu se jednalo o vůbec nejsilnější zaznamenané tornádo na území České republiky s intenzitou F4, což je podle Fujitovy stupnice druhá nejsilnější kategorie.⁷⁶

Složky IZS začaly ihned provádět záchranné práce, přičemž hejtman Jihomoravského kraje vyhlásil od 25. června 2021 stav nebezpečí pro obce s rozšířenou působností Břeclav a Hodonín. Následně byli na pomoc povoláni i vojáci nebo speciální odřad Generálního ředitelství hasičského záchranného sboru České republiky pro vyhledávací a záchranné práce v obydlených oblastech. Při likvidačních pracích pomáhalo také spoustu dobrovolníků, ať již přímo na místě nebo například finančně.

Vláda České republiky vydala dne 25. června 2021 usnesení o poskytnutí státních hmotných rezerv k odstraňování následků větrné smrště pro postižená území, kde byl vyhlášen stav nebezpečí, čímž schválila bezplatné použití hmotných rezerv včetně výdeje pohonných hmot. Dále také umožnila bezplatné

⁷⁶ ČESKÝ HYDROMETEOROLOGICKÝ ÚSTAV. *Souhrnná zpráva k vyhodnocení tornáda na jihu Moravy 24. 6. 2021* [online]. 2021., str. 3 [cit. 2022-02-06]. Dostupné z: https://www.chmi.cz/files/portal/docs/tiskove_zpravy/2021/Souhrnna_zprava_tornado_24.6.2021.pdf.

poskytování pohotovostních zásob a zásob pro humanitární pomoc formou výpůjčky nebo předáním do spotřeby a trvalého využití podle zákona č. 241/2000 Sb. Vše po dobu trvání krizového stavu, nejdéle do 30 září 2021.⁷⁷ Správa státních hmotných rezerv se tak zapojila při následném odstraňování škod vysláním konkrétně 20 kusů speciální techniky, čímž byly hlavně vyprošťovací kontejnery. Na místě zasahující složky jejich obsah mohly využít při odstraňování sutin, strhávání zbytků staveb nebo při nutnosti řezání a stříhání materiálu. Jedná se tedy hlavně o hydraulické zvedáky, páčidla, kleště nebo zvedací prostředky. Dále Správa poskytla, i vzhledem k přerušení přívodu elektrické energie, několik elektrocentrál, čerpadel nebo například kontejnerů nouzového přežití, jejichž vybavením je také malá kuchyň, toaleta a sprchy nebo nezákladnější potraviny. Tato pomoc byla vhodná jak pro zasahující složky, tak pro evakuované obyvatele. Díky schválení výdeje pohonných hmot Správa poskytla složkám IZS krizové karty Správy státních hmotných rezerv, a tak mohly přednostně tankovat palivo na čerpacích stanicích, posléze nahrazených z nouzových zásob ropy a ropných produktů.⁷⁸ Jednou prodlužovaný stav nebezpečí končil 23. srpna 2021.

Obrázek č. 6 – Kontejner nouzového přežití

Zdroj: Kontejner nouzového přežití: Pomoc při odstraňování škod po tornádu na jižní Moravě v roce 2021. SSHR [online]. [cit. 2022-02-07]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/sshr-pomaha-pri-likvidaci-skod-na-hodoninsku-a-breclavsku/>.

⁷⁷ Usnesení vlády České republiky č. 576 ze dne 25. června 2021.

⁷⁸ Pomoc při odstraňování škod po tornádu na jižní Moravě v roce 2021. SSHR [online]. [cit. 2022-02-07]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/sshr-pomaha-pri-likvidaci-skod-na-hodoninsku-a-breclavsku/>.

5.4 Humanitární pomoc do zahraničí

Správa státních hmotných rezerv také působí v oblasti humanitární pomoci do zahraničí. Ta funguje na základě zákona č. 151/2010 Sb., o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí a o změně souvisejících zákonů. Tento zákon udává povinnost Správě vytvářet zásoby pro humanitární pomoc do zahraničí podle požadavků Ministerstva zahraničních věcí a Ministerstva vnitra, které jsou zařazeny do kategorie pohotovostních zásob, přičemž Ministerstvo vnitra poskytuje humanitární pomoc do členských států Evropské unie a Ministerstvo zahraničních věcí do států mimo Evropskou unii. Na základě plánu zahraniční rozvojové spolupráce, který připravuje každoročně Ministerstvo zahraničních věcí, vytváří Správa tuto kategorii pohotovostních zásob a pokud přijde požadavek od státu, který potřebuje tuto humanitární pomoc, a následně od výše zmíněných ministerstev, Správa vytvořené státní hmotné rezervy předá.⁷⁹

Vláda vyčleňuje každoročně část ze státního rozpočtu na humanitární pomoc do zahraničí. Například v roce 2019 to bylo 218 mil. Kč, v roce 2020 činil rozpočet pro tento účel 220 mil. Kč, v roce 2021 to již bylo jen 120 mil. Kč a pro rok 2022 plánuje Ministerstvo zahraničních věcí prostředky ve výši 200 mil. Kč.⁸⁰

Správa státních hmotných rezerv poskytuje řadu materiální humanitární pomoci každý rok. V roce 2014 se jednalo například o **provizorní most pro Středoafričskou republiku**, který měl délku 24 metrů a vážil zhruba 45 tun. Logistické zvládnutí bylo proto velice obtížné, most se musel rozložit na několik kusů, kdy jeden vážil 1 tunu, a naskládat do nákladního letadla. Celkově bylo převáženo 1 700 kusů s tím, že se musely do letadla správně rozmístit, aby bylo vyváženo. Proto museli vypomoci i odborníci z Univerzity obrany, kteří vytvořili technický plán nakládky. Most ve Středoafričské republice napomáhal k pohybu

⁷⁹ Zákon č. 151/2010 Sb., o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí a o změně souvisejících zákonů.

⁸⁰ Humanitární pomoc. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky* [online]. [cit. 2022-02-17]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/index.html.

obyvatel a přepravě potravin nebo další humanitární pomoci poté, co byl během konfliktu zničen ten původní.⁸¹

V roce 2015 byl vypraven **konvoj s humanitární pomocí na Ukrajinu**, který tvořil 4 kamiony, 2 doprovodná vozidla Generálního ředitelství hasičského záchranného sboru, z jehož prostředků se přeprava zajišťovala, a sanitní vůz Českého červeného kříže. Správa pro tento účel poskytla spací pytle, přikrývky a izolační fólie. Mimo to byl v kamionech zdravotnický materiál z Českého červeného kříže a střešní krytina od organizace Člověk v tísni.⁸²

V souvislosti s uprchlickou krizí byla roku 2015 poslána **humanitární pomoc do Makedonie**. Přepravu zajišťoval hasičský záchranný sbor prostřednictvím 4 nákladních aut, které vezly 10 020 přikrývek, 500 spacáků, 5 000 pláštěnek, 4 880 izotermických fólií a 2 elektrocentrály. Všechny materiál v hodnotě zhruba 2 mil. Kč poskytla Správa ze svých zásob.⁸³

V rámci programu „**Poskytnutí humanitární, rozvojové a rekonstrukční asistence Sýrii v období 2016–2019**“ bylo přímo Správou státních hmotných rezerv poskytnuto sušené mléko. Dodávky probíhaly v květnu, říjnu a prosinci roku 2016 a v únoru 2017. Pátá dodávka byla roku 2019, kde se jednalo o zhruba 325 kg kojeneckého mléka.⁸⁴

Humanitární pomoc do zahraničí probíhala také **v průběhu pandemie Covid-19**, ačkoli zprvu takovou pomoc potřebovala a přijímala Česká republika. Po zlepšení situace v našem státu v roce 2021 mířila humanitární pomoc například do Moldavska, kam bylo přepraveno 55 kusů plicních ventilátorů, nebo na Ukrajinu, pro kterou bylo dodáno 192 000 kusů zdravotnických roušek a asi 130 000 kusů testů na Covid-19. Další pomoc žádalo Lotyšsko, a tak Správa státních hmotných rezerv poskytla 90 plicních ventilátorů, 32 monitorů, 36 dýchacích masek a 450 částicových filtrů za celkovou částku 8,6 mil. Kč.⁸⁵

⁸¹ Provizorní most pro Středoafričskou republiku. *SSHR* [online]. [cit. 2022-02-17]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/provizorni-most-pro-stredoafrickou-republiku/>.

⁸² Česko vypravilo konvoj s humanitární pomocí na Ukrajinu. *SSHR* [online]. [cit. 2022-02-17]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/cesko-vypravilo-konvoj-s-humanitarni-pomoci-na-ukrajinu/>.

⁸³ Humanitární pomoc pro Makedonii. *SSHR* [online]. [cit. 2022-02-17]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/humanitarni-pomoc-pro-makedonii/>.

⁸⁴ Další dodávka české humanitární pomoci do Sýrie. *SSHR* [online]. [cit. 2022-02-17]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/dalsi-dodavka-ceske-humanitarni-pomoci-do-syrie/>.

⁸⁵ Aktuality. *SSHR* [online]. [cit. 2022-02-17]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/>.

ZÁVĚR

V této bakalářské práci byla především popsána Správa státních hmotných rezerv jako důležitý prvek při zajišťování bezpečnosti v České republice. V teoretické rovině jsem popsala jak její běžné fungování a organizaci, tak její činnost při krizových situacích nebo mimořádných událostech. Zároveň jsem uvedla příklady úlohy Správy v praktických ukázkách a zdůraznila jsem tak významnost existence tohoto ústředního správního úřadu, čímž byl naplněn jeden z cílů práce.

Úloha Správy státních hmotných rezerv spočívá hlavně v zajišťování a poskytování věcných zdrojů pro situace, které to vyžadují. Za použití metod zmíněných v úvodu jsem nejprve popisovala, jak by tato její úloha měla fungovat na základě zákonů, a následně jsem zjišťovala, zdali tomu tak ve skutečnosti opravdu je. Dle získaných informací si myslím, že právní úprava upravující fungování této oblasti je dostačující, v souvislosti s rozebíranými událostmi byly všechny věcné zdroje na místě včas, Správa plnila veškeré termíny a například při pandemii, která byla specifická a náročná na zvládnutí, nasazovala opravdu všechny zdroje a prostředky pro nejlepší zvládnutí svých povinností.

Co je dle mého názoru v tomto případě ale největší problém, je spíše politická stránka této situace a rozdělení pravomocí. Například v zákoně je uvedeno, že o použití zásob pro humanitární pomoc rozhoduje předseda Správy státních hmotných rezerv. V usneseních vlády souvisejících s popsávanými konkrétními příklady vždy ale vláda schvaluje i poskytování této kategorie státních hmotných rezerv. Zákon sice uvádí, že o bezplatném použití státních hmotných rezerv rozhoduje vláda, ale zásoby pro humanitární pomoc jsou poskytovány bezplatně a ani se nevracejí ve všech případech. Z tohoto důvodu je to velice nepřehledné.

Dalším problémem by mohlo být, že než vláda, která má spoustu jiných povinností, usnesení o poskytování státních hmotných rezerv vydá, může uplynout čas navíc, který je v těchto situacích často nejdůležitějším faktorem. Zde bych příkladem uvedla usnesení vlády z 19. ledna 2022, které se týkalo poskytování státních hmotných rezerv po ukončení nouzového stavu. Vláda ho vydala 25 dnů po konci nouzového stavu, přičemž v tomto období bylo požadováno testování

zaměstnanců. Kraje a obce musely pro své zaměstnance tak nakupovat testy samy. O testování bylo také rozhodnuto pozdě, a tak Správa neměla testy nakoupené a nákup by tedy trval mnohem déle než za platného nouzového stavu.

Jako celkové řešení těchto problémů bych navrhovala dát Správě státních hmotných rezerv větší iniciativu a pravomoc v rozhodování. Mohly by se například vytvořit v rámci organizace další funkce, které by zastávali odborníci, a ti by v případě potřeby podávali návrhy na použití jednotlivých kategorií státních hmotných rezerv. Po dohodě s předsedou Správy by návrhy mohly být schváleny, s čímž by vláda byla pouze seznámena, a celý proces by se tak mohl urychlit, jelikož by vše probíhalo v rámci jedné instituce.

Co se týče materiální připravenosti státu, myslím si, že je velice důležité mít zároveň prostředky, nástroje a suroviny pro výrobu, než pouze hotové hmotné rezervy, které na skladech ztrácejí kvalitu. Možnost vyrábět podle potřeby a vůbec schopnost vyrábět nezávisle na jiných státech utváří větší flexibilitu také při nových a nečekaných situacích, na které nejsme tolik připraveni. A právě míra a rychlost přizpůsobení se nové situaci je v zajišťování bezpečnosti zcela zásadní.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

1. HARAZIN Lukáš, LUŽA Oldřich. *Ekonomika při řešení krizových situací. Vybrané kapitoly*. 1.vyd.Policejní akademie ČR v Praze, 2010. ISBN 978-80-7251-322-2.
2. HARAZIN, Lukáš a Oldřich LUŽA. *Hospodářská opatření pro krizové stavy*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016. ISBN 978-80-7251-450-2.
3. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu*. MVČR, 2016.
4. SPRÁVA STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV. *Hospodářská opatření pro krizové stavy: modul - F*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. ISBN 978-80-7616-036-1.
5. SPRÁVA STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV. *Koncepce tvorby, udržování a využití zásob pro humanitární pomoc do roku 2020 s výhledem do roku 2030*. Praha, 2017.
6. SPRÁVA STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV. *Metodika plánování nezbytných dodávek v systému hospodářských opatření pro krizové stavy*. Praha, 2013.
7. SPRÁVA STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV. *Typový plán: Narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu*. 2017.
8. TARČÁNI, Ondrej a kol. *Teorie a praxe krizového řízení I. 2.*, doplněné a upravené vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2015. ISBN 978-80-7251-435-9.
9. VLÁDA ČR. *Bezpečnostní strategie České republiky*. Praha: MZV ČR, 2015. ISBN 978-80-7441-005-5.

Zákonná úprava a interní akty řízení

10. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., *Ústava České republiky*.
11. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., *o bezpečnosti České republiky*.
12. Zákon č. 151/2010 Sb., *o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí a o změně souvisejících zákonů*.
13. Zákon č. 189/1999 Sb., *o nouzových zásobách ropy, o řešení stavu ropné nouze (zákon o nouzových zásobách ropy)*.
14. Zákon č. 219/1999 Sb., *o ozbrojených silách České republiky*.
15. Zákon č. 222/1999 Sb., *o zajišťování obrany České republiky*.
16. Zákon č. 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů*.
17. Zákon č. 240/2000 Sb., *o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)*.
18. Zákon č. 241/2000 Sb., *o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů*.
19. Zákon č. 600/2020 Sb., *o státním rozpočtu České republiky na rok 2021*.
20. Zákon č. 97/1993 Sb., *o působnosti Správy státních hmotných rezerv*.
21. Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., *k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)*.
22. Vyhláška č. 498/2000 Sb., *o plánování a provádění hospodářských opatření pro krizové stavy*.
23. Usnesení vlády České republiky č. 144 ze dne 14. února 2021.
24. Usnesení vlády České republiky č. 24 ze dne 19. ledna 2022.

25. Usnesení vlády České republiky č. 549 ze dne 18. května 2020.

26. Usnesení vlády České republiky č. 576 ze dne 25. června 2021.

Webové stránky a elektronické zdroje

27. 109 dnů prakticky non stop distribuovala SSHR ochranné pomůcky. *SSHR* [online]. [cit. 2022-02-06]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/109-dnu-prakticky-non-stop-distribuovala-sshr-ochranné-pomucky/>.

28. Aktuality. *SSHR* [online]. [cit. 2022-02-17]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/>

29. Aktuality: strana 4. *SSHR* [online]. [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/page/4/>.

30. Aktuality: strana 6. *SSHR* [online]. [cit. 2022-02-03]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/page/6/>.

31. Aktuality: strana 7. *SSHR* [online]. [cit. 2022-02-02]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/page/7/>.

32. Centrální tankoviště ropy. *MERO* [online]. [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <https://mero.cz/provoz/centralni-tankoviste-ropy/>.

33. Centrální tankoviště ropy: Skladovací kapacita. *MERO* [online]. [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <https://mero.cz/provoz/centralni-tankoviste-ropy/skladovaci-kapacita/>.

34. Cvičení Blackout proběhlo podle plánu. *SSHR* [online]. [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/cviceni-blackout-probehlo-podle-planu-na-vyhodnoceni-ziskanych-poznatku-je-ale-jeste-brzy/>.

35. Cvičení Nákaza 2017. *SSHR* [online]. [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/cviceni-nakaza-2017/>.

36. Cvičení v Plzni prověřilo krizové karty. *SSHR* [online]. [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/cviceni-v-plzni-proverilo-krizove-karty/>.
37. Cvičení ZDROJE 2018. *SSHR* [online]. [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/cviceni-zdroje-2018/>.
38. Česko vypravilo konvoj s humanitární pomocí na Ukrajinu. *SSHR* [online]. [cit. 2022-02-17]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/cesko-vypravilo-konvoj-s-humanitarni-pomoci-na-ukrajinu/>
39. ČESKÝ HYDROMETEOROLOGICKÝ ÚSTAV. *Souhrnná zpráva k vyhodnocení tornáda na jihu Moravy 24. 6. 2021* [online]. 2021., str. 3 [cit. 2022-02-06]. Dostupné z: https://www.chmi.cz/files/portal/docs/tiskove_zpravy/2021/Souhrnna_zprava_tornado_24.6.2021.pdf.
40. Další dodávka české humanitární pomoci do Sýrie. *SSHR* [online]. [cit. 2022-02-17]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/dalsi-dodavka-ceske-humanitarni-pomoci-do-syrie/>.
41. Hmotné rezervy. *SSHR* [online]. [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/system-hopks/statni-hmotne-rezervy-shr/hmotne-rezervy-hr/>.
42. Humanitární balíček. *Allbiz* [online]. [cit. 2022-01-29]. Dostupné z: <https://cz.all.biz/humanitarni-balicek-g46757>.
43. Humanitární balíček. *Potravinové dávky* [online]. [cit. 2022-01-29]. Dostupné z: <https://www.potravinovedavky.cz/cz/humanitarni-balicek-cz/home-humanitarni-balicek>.
44. Humanitární pomoc pro Makedonii. *SSHR* [online]. [cit. 2022-02-17]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/humanitarni-pomoc-pro-makedonii/>.

45. Humanitární pomoc. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky* [online]. [cit. 2022-02-17]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/index.html.
46. Kontejner nouzového přežití: Pomoc při odstraňování škod po tornádu na jižní Moravě v roce 2021. *SSHR* [online]. [cit. 2022-02-07]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/sshr-pomaha-pri-likvidaci-skod-na-hodoninsku-a-breclavsku/>.
47. Kontroly HOPKS. *SSHR* [online]. [cit. 2022-01-17]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/system-hopks/kontroly-hopks/>.
48. Krizové stavy: Vyhlášené krizové stavy. *HZS ČR* [online]. [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/web-krizove-rizeni-a-cnp-krizove-stavy-krizove-stavy.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>.
49. Lůžka či plicní ventilátory ze SSHR mohou pomáhat v nemocnicích i po skončení nouzového stavu. *SSHR* [online]. [cit. 2022-02-05]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/luzka-ci-plicni-ventilatory-ze-sshr-mohou-pomahat-v-nemocnicich-i-po-skonceni-nouzoveho-stavu/>.
50. Metodiky HOPKS. *SSHR* [online]. [cit. 2022-01-17]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/system-hopks/metodiky-hopks/>.
51. Nákladní auto SSHR a v pozadí Bamboo Airways. *SSHR* [online]. [cit. 2022-02-02]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/dreamliner-privezl-rouscky-pro-nemocnice/>.
52. Obměna položky státních hmotných rezerv. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/obmena-polozky-statnich-hmotnych-rezerv.aspx>.

53. Pomoc při odstraňování škod po tornádu na jižní Moravě v roce 2021. *SSHR* [online]. [cit. 2022-02-07]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/sshr-pomaha-pri-likvidaci-skod-na-hodoninsku-a-breclavsku/>.
54. Použití SHR mimo krizových stavů. *SSHR* [online]. [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/pouziti-shr-mimo-krizovych-stavu/>.
55. Produkty a služby: Ochrana zásob SSHR. *ČEPRO* [online]. [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <https://www.ceproas.cz/produkty-a-sluzby/ochranovani-zasob-sshr>.
56. Provizorní most pro Středoafričskou republiku. *SSHR* [online]. [cit. 2022-02-17]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/provizorni-most-pro-stredoafrickou-republiku/>.
57. Předseda SSHR. *SSHR* [online]. [cit. 2022-01-13]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/o-nas/predseda-sshr/>.
58. Rolling updates on coronavirus disease (COVID-19). *World Health Organization* [online]. [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/events-as-they-happen>.
59. Ropná bezpečnost. *SSHR* [online]. [cit. 2022-01-28]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnost/ropna-bezpecnost/>.
60. SSHR: Plníme požadavek EU na nouzové zásoby ropy a ropných produktů, může za to pokles ekonomiky. *SSHR* [online]. 2021 [cit. 2022-01-25]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/sshr-plnime-pozadavek-eu-na-nouzove-zasoby-ropy-a-ropnych-produktu-muze-za-to-pokles-ekonomiky/>.
61. Vzdělávání HOPKS. *SSHR* [online]. [cit. 2022-01-18]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/system-hopks/vzdelavani-hopks/>.

62. Zdravotnická lůžka: 500 zdravotnických lůžek zamířilo do polní nemocnice. *SSHR* [online]. [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/500-zdravotnickych-luzek-zamirilo-do-polni-nemocnice/>.

Ostatní zdroje

63. Strukturovaný rozhovor s tajemníkem Bezpečnostní rady Pardubického kraje a vedoucím odboru krizového řízení panem Alešem Boňatovským Ing. MPA.

PŘÍLOHY PRÁCE

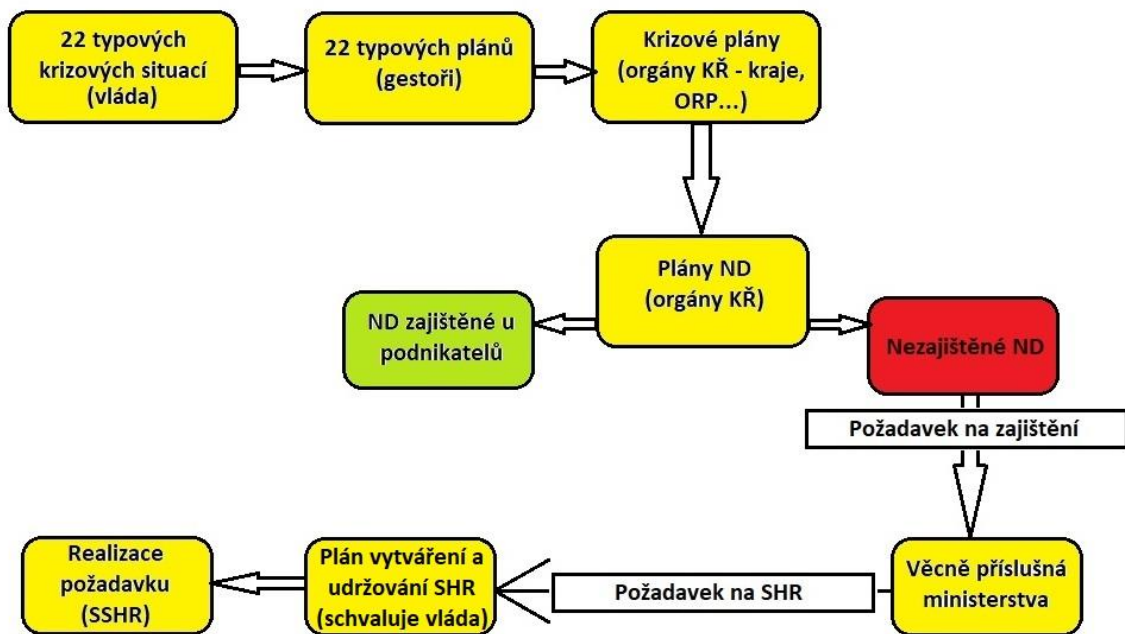
Příloha č. 1 – Systém nouzového hospodářství.

Příloha č. 2 – Organizační struktura Správy státních hmotných rezerv.

Příloha č. 3 – Členění státních hmotných rezerv.

Příloha č. 4 – Nákupy Správy státních hmotných rezerv za nouzového stavu.

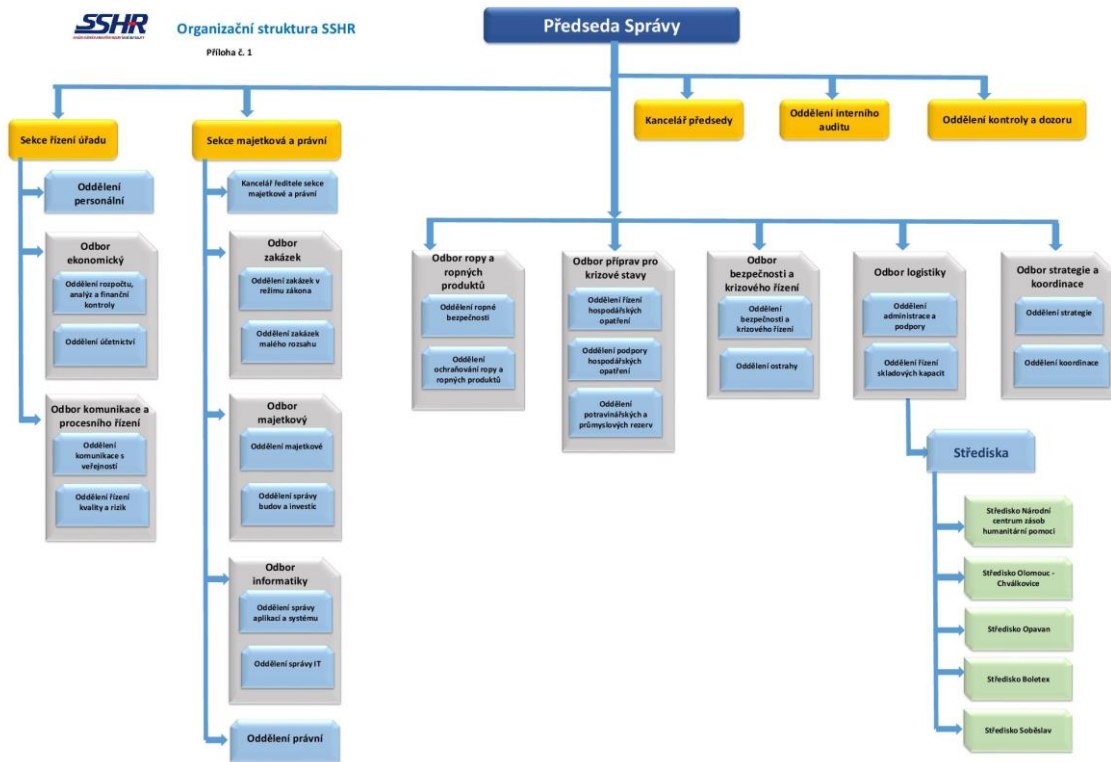
Příloha č. 1.

Zpracování: autor.

Zdroj: BYSTERSKÝ, Petr a SSHR. Zajištění dodávek pro občany v krizových situacích. *Top expo* [online]. [cit. 2022-01-17]. Dostupné z: http://www.top-expo.cz/domain/top-expo/files/smart-city/smart-city-2017/praha-bezpecnost-tech-infra/prezentace/07-bystrecky_petr.pdf?fbclid=IwAR2qM0H-GMXvzcqsoq4PYIDdsX3CwAnmj9bOxVI6bJaFD2GeU4WTAd5T-sg.

Příloha č. 2.

Zdroj: Organizační struktura. SSHR [online]. [cit. 2022-01-13]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/nas/organizacni-struktura/>.

Příloha č. 3.

Zdroj: SPRÁVA STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV. *Hospodářská opatření pro krizové stavy: modul – F: obrázek č 2.4.* Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. ISBN 978-80-7616-036-1., str. 35.

Příloha č. 4.

Název	Datum podpisu smlouvy	Počet vysoutěžených kusů/litrů/tun	Smluvní cena bez DPH
20-114 Výtěrový set bez média	29.07.2020	200 300	396 594,00 Kč
20-116 Vyměnitelný filtr do ochranné dýchací polomasky	27.07.2020	2 800	546 000,00 Kč
20-122 Návleky na obuv	28.07.2020	356 600	367 298,00 Kč
20-113 Filtrační polomaska (respirátor) FFP3	09.09.2020	400 000	32 000 000,00 Kč
20-113 Filtrační polomaska (respirátor) FFP3	07.10.2020	400 000	55 600 000,00 Kč
20-113 Filtrační polomaska (respirátor) FFP3	02.10.2020	200 000	13 800 000,00 Kč
20-113.2 Filtrační polomaska (Respirátor) třídy FFP3	23.10.2020	109 000	11 172 500,00 Kč
20-117 Filtrační polomaska (Respirátor) třídy FFP2 bez výdechového ventilu	25.09.2020	1 537 000	75 313 000,00 Kč
20-121 Ochranný štít	14.08.2020	167 130	14 206 050,00 Kč
20-124 Zdravotnická čepice	26.08.2020	144 600	501 762,00 Kč
20-119 Ochranné brýle	14.08.2020	256 200	14 253 320,00 Kč
20-118 Zdravotnická obličejová maska (rouška)	25.08.2020	16 205 900	46 572 703,00 Kč
20-115 Rychlotest	16.09.2020	62 995	6 370 684,35 Kč
20-123.3 Rukavice vyšetřovací ochranné (opakovaná VZ)	03.08.2020	21 631 600	43 263 200,00 Kč
20-135 Dezinfekce chloramin T (CAS 127-65-1) - pořízení a ochraňování	22.09.2020	1,68 t	347 034,24 Kč
20-136 Dezinfekční přípravek na bázi kvarterních amoniových solí – pořízení a ochraňování	29.09.2020	16 030 l	pořízení 1.987.720 Kč ochraň. 96.026,11 Kč
20-138 Dezinfekční přípravek s účinnou látkou kyselinou peroctovou a peroxidem vodíku – pořízení a ochraňování	15.10.2020	15 000 l	pořízení 1.740.000 Kč ochraň. 345.600 Kč
20-139.3 Dezinfekční přípravek s účinnou látkou chlornan sodný – pořízení a ochraňování	12.10.2020	15 000 l	pořízení 336.910 Kč ochraň. 668.160 Kč
20-140 Dezinfekční přípravek na bázi alkoholu pro osobní hygienu – pořízení a ochraňování	14.10.2020	215 504 l	pořízení 8.566.284 Kč ochraň. 12.826.798,08 Kč
20-146 Návleky na obuv	22.09.2020	370 000	381 100,00 Kč
20-152 Rukavice vyšetřovací ochranné (2. vlna)	15.10.2020	17 455 500	50 970 060,00 Kč
20-124.2 Zdravotnická čepice (přímé zadání § 29 písm. a) ZZVZ)	17.09.2020	578 000	2 196 400,00 Kč

20-154 Rychlotest - nákup a ochraňování (2. vlna)	20.10.2020	66 000	5 874 000,00 Kč
20-155 Návleky na obuv - nákup a zpětný odkup (2. vlna)	08.10.2020	744 000	818 400,00 Kč
20-157 Zdravotnická čepice - nákup a zpětný odkup (2. vlna) - výjimka 29a	08.10.2020	723 000	1 156 800,00 Kč
20-158 Ochranný oblek - nákup a ochraňování (2. vlna) - výjimka 29a	16.10.2020	640 000	114 560 000,00 Kč
20-158 Ochranný oblek - nákup a ochraňování (2. vlna) - výjimka 29a	22.10.2020	839 000	144 308 000,00 Kč
20-162 Dezinfekční přípravek s účinnou látkou chlornan sodný – pořízení a ochraňování	20.10.2020	7 500 l	pořízení 168 562,50 Kč ochraň. 129.600,00 Kč
20-168 Nemocniční polohovatelná lůžka	19.10.2020	1 618	89 791 230,00 Kč
20-169 Nemocniční polohovatelná lůžka	19.10.2020 23.10.2020	382	pořízení 17.173.358 Kč ochraň. 5.710.464 Kč
20-171 Plicní ventilátor Nasal High Flow systém AIRVO2	21.10.2020	1 500	246 270 000,00 Kč
20-172 Plicní ventilátor Savina 300	26.10.2020	105	37 768 500,00 Kč
20-173 Plicní ventilátor Trilogy Evo	27.10.2020	95	28 180 999,50 Kč
20-116 Vyměnitelný filtr do ochranné dýchací polomasky	30.10.2020	85 400	11 870 600,00 Kč
20-161 Bezoplachový dezinfekční přípravek osobní hygieny na ruce ve formě gelu s účinnou látkou ethanol nebo isopropylalkohol - pořízení a ochraňování	30.10.2020	6 310 l	pořízení 940.190 Kč ochraň. 363.456,00 Kč
20-123.3 Rukavice vyšetřovací ochranné (opakovaná VZ)	06.11.2020	18 455 500	53 890 060,00 Kč
20-160 Dezinfekční přípravek na bázi alkoholu s účinnou látkou ethanol - pořízení a ochraňování	09.11.2020	3 000 l	pořízení 301 200 Kč ochraň. 17971,20 Kč
20-171 Plicní ventilátor Nasal High Flow systém AIRVO2	13.11.2020	300	49 485 000,00 Kč
20-141 Bezoplachový dezinfekční přípravek osobní hygieny na ruce s účinnou látkou ethanol nebo isopropylalkohol nebo kobinací obou - pořízení a ochraňování	18.11.2020	30 645 l	pořízení 7.530.100 Kč ochraň. 2.029.924,80 Kč
20-141 Bezoplachový dezinfekční přípravek osobní hygieny na ruce s účinnou látkou ethanol nebo isopropylalkohol nebo kobinací obou - pořízení a ochraňování	18.11.2020	30 645 l	pořízení 2.727.405 Kč ochraň. 1.844.583,84 Kč

20-177 Rukavice vyšetřovací ochranné	30.11.2020	45 000 000	129 600 000,00 Kč
20-145.3a Filtrační polomaska (Respirátor) FFP3 bez výdechového ventilu	03.12.2020	86 000	2 494 000,00 Kč
20-145.2b Filtrační polomaska (Respirátor) FFP3 s výdechovým ventilem	08.12.2020	800 000	24 720 000,00 Kč
20-183 Injekční stříkačka pro aplikaci (zředěné) očkovací látky	28.12.2020	6 000 000	8 700 000,00 Kč
20-185 Injekční stříkačka pro ředění očkovací látky	29.12.2020	800 000	320 000,00 Kč
20-186 Jehla pro ředění očkovací látky	30.12.2020	800 000	272 000,00 Kč
20-184 Injekční jehla pro aplikaci očkovací látky	30.12.2020	4 000 000	1 280 000,00 Kč
20-184 Injekční jehla pro aplikaci očkovací látky	31.12.2020	2 000 000	1 167 000,00 Kč
20-156.3 Výtěrové sety bez média	07.01.2021	1 202 000	4 928 200,00 Kč
20-187 Ředící roztok	07.01.2021	16 000	156 800,00 Kč
21-002 Vyměnitelný filtr do ochranné dýchací polomasky	29.01.2021	5 600	1 372 000,00 Kč
21-005 Injekční stříkačka pro aplikaci malé dávky nebo tuberkulínová stříkačka	29.01.2021	5 000 000	6 600 000,00 Kč
21-004 Injekční jehla pro aplikaci očkovací látky	12.02.2021	5 000 000	2 400 000,00 Kč
21-007 Ochranný oblek	12.02.2021	166 000	14 093 400,00 Kč
21-133 Lahvový redukční ventil pro použití medicinálního kyslíku se dvěma výstupy	26.02.2021	1400	8 764 000,00 Kč
21-133 Lahvový redukční ventil pro použití medicinálního kyslíku se dvěma výstupy a adaptér	26.02.2021	500	141 000,00 Kč
21-134 Zvlhčovací lahve	26.02.2021	1 400	966 000,00 Kč
21-006 Filtrační polomaska (Respirátor) třídy FFP2 bez výdechového ventilu	26.02.2021	1 053 000	7 834 320,00 Kč
21-143 Sady antigenních testů určených k samotestování a samovyšetření k detekci antigenů	26.03.2021	5 000 000	160 000 000,00 Kč
21-144 Sady antigenních testů určených k samotestování a samovyšetření k detekci antigenů	01.04.2021	1 000 000	32 000 000,00 Kč

Zdroj: NÁKUPY SSHR REALIZOVANÉ BĚHEM NOUZOVÉHO STAVU. SSHR [online]. [cit. 2022-02-05]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/aktuality/nakupy-sshr-realizovane-behem-nouzoveho-stavu/>.